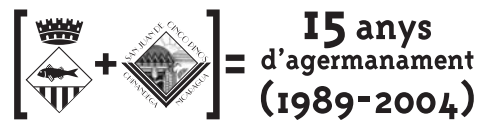

Cinco Pinos - Mollet del Vallès, quinze anys d'agermanament

Ajuntament de Mollet del Vallès

Crèdits:

Ajuntament de Mollet del Vallès. Regidoria d'Acció Institucional i Drets Civils

1a edició: gener de 2005

Coordinació: Raül D. González i Glòria Arimon Ventura

© de l'edició: Ajuntament de Mollet del Vallès

Disseny: MIRES

Impressió: Minerva Mollet SL

Dipòsit legal:

Tirada: 500 exemplars

*Que no caigan los Cinco Pinos. Y que por milagro
de la solidaridad de su pueblo hermano
de Mollet del Vallès, los Cinco Pinos se hagan bosque
de muchos árboles clavados muy de pie sobre la tierra.
Eso deseo, y cruzo los dedos.
Ojalá.*

Eduardo Galeano

Índex

- Presentació	6
- Introducció	9
- Algunes claus per ajudar a entendre-ho	13
- La vida a Cinco Pinos	17
- Els records	31
- Les necessitats. Els projectes	61
- Bibliografia	74

Presentació

Teniu un llibre a les mans que és fruit de l'amor i de la generositat. Vull dir, que l'hem fet, des de l'Ajuntament, per testimoniar i recollir la gestació, el desenvolupament, els resultats, els protagonistes, d'una història d'amor i generositat, la història de l'agermanament entre Mollet i Cinco Pinos, entre Cinco Pinos i Mollet.

Parlo de gestació, de desenvolupament, de resultats. Tot això ho trobareu perfectament explicat a les pàgines del llibre, ja que tenim un apartat que exposa, a bastament, quan van començar els contactes i la relació amb Cinco Pinos i quins han estat, al llarg de tots aquests anys, els projectes que la solidaritat dels molletans ha fet realitat allà, al continent americà, per millorar les condicions de vida dels nostres germans nicaragüencs.

He parlat, també, de protagonistes. En el llibre apareixen el relat de quinze persones, d'aquí i d'allà, que per les seves activitats han estat molt importants en el procés i el desenvolupament de l'agermanament. Gràcies a aquestes persones, i, naturalment, a moltes altres més, hem materialitzat, amb eficàcia i èxit, els projectes de solidaritat i suport al poble de Cinco Pinos, molts dels quals van haver de ser projectes d'emergència, de pura supervivència, davant catàstrofes de gran magnitud, com la de l'huracà Mitch, l'any 1998. Ara bé, els grans protagonistes, de debò, i no ho dic retòricament, són els pobles de banda i banda de l'Atlàntic, el poble de Mollet i el poble de Cinco Pinos, perquè són els que de manera particular, sense posar nom i cognoms, ni fotografies, han sabut donar i han sabut agrair, i han sabut reconèixer-se, l'un i l'altre, com a germans que l'atzar ha situat en un lloc o l'altre del planeta, determinant, amb tota la injustícia que això comporta, qui és ric i qui és pobre. I els ciutadans de Mollet han tingut molt clar que ser d'aquest cantó de l'Atlàntic obliga moralment a donar suport i a ajudar ciutadans, de ple dret, de Nicaragua, amb unes condicions de vida molt més dures que les nostres i massa vegades terriblement incertes.

Ara parlem de Nicaragua. El poble de Mollet també pot parlar del Sàhara, del Camerun, del Tíbet, de Bòsnia, de Kosovo, del Salvador, de Palestina, de l'Afganistan, de Ruanda, de Mèxic, del Senegal, de Gàmbia, del Perú ..., però aquest és el llibre de Cinco Pinos. La nostra trajectòria, la dels molletans, la de l'Associació Cinco Pinos Poble Germà, la de tantes entitats molletanes, la de l'Ajuntament és, i seguirà sent, la de solidaritat.

Us deixo amb la història de Cinco Pinos, i amb alguns dels seus protagonistes. És una història d'amor, d'il·lusió i d'esperança. Quinze anys de relació i de coneixença amb el nostres germans de Cinco Pinos ens han donat molt més del que mai els podrem donar nosaltres. Jo desitjo, i ho dic amb el ple convenciment que parlo per tots els molletans, que puguem seguir sent sempre germans de Cinco Pinos, però que cada vegada necessitin menys de la nostra ajuda material i compartim i intercanviem més valors, cultura i saber i, sobretot, un futur ple d'oportunitats. Ara ja ho fem, però hem d'anar a més.

Josep Monràs i Galindo
Alcalde

Introducció

En primer lloc, trobareu una petita introducció amb algunes claus històriques per entendre el llibre. On és el municipi de Cinco Pinos, quins esdeveniments generals l'han afectat els darrers anys, de què viuen, quin clima tenen...

A continuació, trobareu un intent de reflectir el que és un fragment de vida a Cinco Pinos. El que expliquem és ben real, però la majoria dels personatges i les situacions són inventats, perquè no volem comprometre ningú amb la nostra particular visió. Explicar com viu o sent una gent que no forma part del nostre àmbit habitual, és tasca impossible. Tanmateix, si en aquest intent d'aproximar dues realitats, la gent de Mollet coneix una mica més la gent de Cinco Pinos, ens donarem per satisfets. En tot el que no encertem, serà culpa nostra i, de bell antuvi, demanem disculpes als cincopineños.

Un cop situats, trobareu els records de persones significatives d'una banda i de l'altra del que han viscut en els quinze anys d'agermanament. Els alcaldes que van signar el protocol d'agermanament, Montserrat Tura, i Henry Maradiaga, el regidor d'agermanaments d'aleshores, Joan Antoni Salom, el que va ser cònsol de Nicaragua a Barcelona, Moisés Arana, la primera alcaldessa democràtica molletana i fundadora del Comitè ciutadà de solidaritat, Anna Bosch. Chantal Gourdon, la cooperant voluntària que treballa a la CODER¹ de Cinco Pinos. L'Ezequiel Martin, de l'Associació Cinco Pinos, Poble Germà i antic regidor de Solidaritat de l'Ajuntament, Cristino Macareno de la UNAG², Jaume Noró, un dels caps visibles de l'Associació Cinco Pinos, Poble Germà i Eddy Filemon Maradiaga, que recorda l'agermanament de les escoles. El pare Bismark, de la parròquia de San Caralampio de Cinco Pinos i Joaquim Brustenga, antic rector de la de Mollet. Anastasio Rodríguez, president de la CODER, els joves de la parròquia de Mollet, Jimmy Lainez, l'alcalde que va succeir Henry, i Oriol Fort, regidor d'Acció Institucional i Drets Civils de l'Ajuntament de Mollet.

Finalment, fem una recopilació dels projectes en què l'Ajuntament de Mollet ha participat per ajudar el poble germà, des de l'any 1988 fins al 2004.

Cinco Pinos podria ser com molts pobles de Nicaragua, però no ho és. Cinco Pinos és un punt de referència. Cinco Pinos és diferent. Tenen uns germans i germanes molt especials, que no estan units per llaços de sang. Estan units per un fil invisible que es diu solidaritat. Per als de Cinco Pinos, Mollet és casa seva. Per als de Mollet, Cinco Pinos és casa seva. Gent amb noms i cognoms. Cares concretes. Gestos. Somriures. Llàgrimes. Esperances compartides. Un dia, tots serem iguals. I, dins les pròpies diferències, feliços.

¹ CODER: Cooperación y Desarrollo Rural

² UNAG: Unión Nacional de Agricultores y Ganaderos

Mollet del Vallès

51. 000 habitants

10,8 Km² d'extensió (Espai rural de Gallecs de 4,48 Km² i uns 100 habitants)

60 metres sobre el nivell del mar

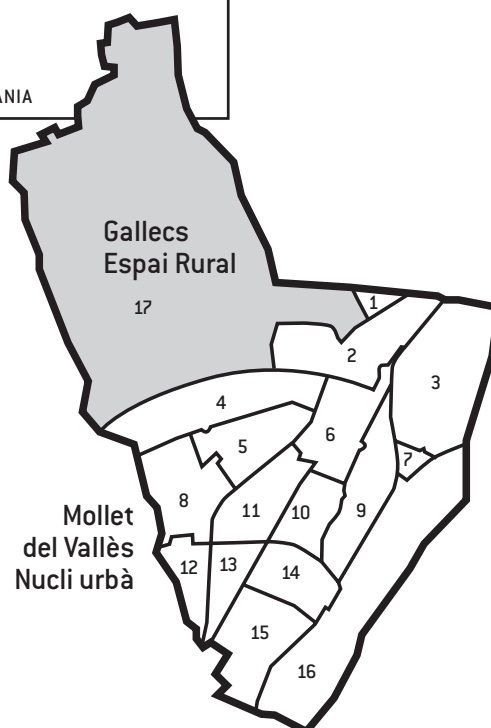
Festes patronals de Sant Vicenç el 22 de gener

Terme municipal de Mollet del Vallès

Barris:

- 1- Barri de Lourdes
- 2- Àrea del Tir Olímpic
- 3- Pol. Industrial de Can Magarola
- 4- Barri de Can Borrell
- 5- Barri de la Plana Lledó
- 6- Barri de Can Pantiquet
- 7- Barri de la Casilla
- 8- Barri de Santa Rosa
- 9- Barri de la Riera Seca
- 10- Barri del Centre
- 11- Barri dels Col·legis Nous
- 12- Pol. Industrial de la Farinera
- 13- Barri de l'Estació del Nord
- 14- Barri de l'Estació de França
- 15- Barri del Calderí
- 16- Pol. Industrial de Can Prat
- 17- Gallecs

San Juan de Cinco Pinos

8.520 habitants

70 Km² d'extensió (un nucli urbà amb el 22% de població i 12 comunitats urbanes amb el 78%)

400 metres sobre el nivell del mar

Festes patronals de San Caralampio del 9 a l'11 de febrer

**Algunes claus per ajudar
a entendre-ho**

| 13

Els anys setanta són anys de crisi i d'enfrontaments contra el règim somozista i el terratinents partidaris del manteniment del seu *status quo*. El 19 de juliol de 1979 triomfa la revolució sandinista a Nicaragua, amb l'enderrocament del dictador Somoza.

La revolució sandinista a Nicaragua es convertí en un punt de referència i esperança per a la gent de tot el món. Va ser un temps que la gent en aquell país vivia entre les campanyes d'alfabetització i la creació de cooperatives agrícoles. Desgraciadament, la irrupció de la Contra³, els portà a la guerra. En aquella època, el sandinisme va difondre la idea dels agermanaments entre municipis per tal de donar a conèixer al món la situació i augmentar el suport al nou model social que s'estava gestant a Centreamèrica.

Associació Cinco Pinos, Poble Germà.

Extret del llibre *Una mirada sobre la red*, Elena Grau y Pedro Ibarra, Icaria editorial. Donostia, setembre 2000.

³ Soldats de l'antiga Guàrdia Nacional fugits a Hondures i Costa Rica i altres col·lectius contraris al Front Sandinista (FSNL) i finançats pels EUA, comencen una guerra. Els escassos recursos econòmics del govern, s'han de destinar a la defensa i el govern sandinista decreta el servei militar obligatori.

Nicaragua té 5.200.000 habitants. El 54% estan a l'atur.

El municipi de Cinco Pinos està situat al nord de Nicaragua i fa frontera amb la república d'Hondures. Té una altitud sobre el nivell del mar de 400 metres i una extensió territorial de 79 km². Té 8.520 habitants (un 22% població urbana i un 78% població rural). El municipi està format per un nucli urbà, amb 1.800 habitants i 14 comunitats rurals disperses (comunidades). Per cada Km² hi ha 107 habitants.

Mollet del Vallès té una extensió de 10,8 Km² i una població de 51.862 habitants. Per cada Km² hi ha 4.700 habitants.

El 1984 es van celebrar eleccions generals a Nicaragua i fou elegit el sandinista Daniel Ortega com a president. Amb el triomf de la revolució sandinista, Cinco Pinos, com la resta del país, gaudia d'un increment dels serveis social bàsics, però la seva situació geogràfica li feia patir una situació de guerra de baixa intensitat amb els atacs de la Contra, que tenia les seves bases a la veïna república d'Hondures. La frontera estava minada. Centenars de persones eren traslladades i situades en assentaments a causa de la guerra i els camperols anaven a treballar al camp escortats. L'accés als diferents barris era difícil i les terres estaven deforestades per l'espoli de les companyies estrangeres durant els anys cinquanta.

Pel que fa al clima, a Cinco Pinos predomina l'estació seca, de quatre a sis mesos de durada, normalment de novembre a abril. La precipitació mitjana anual és de 1.450 a 1.700 mm. El municipi té recursos forestals amb diverses varietats i usos, com el genísser, el cedre, la caoba, el gliricídia, el guanacaste, el llorer, el pi, l'ametller, l'acàcia, l'eucaliptus i el nim.

L'economia local és bàsicament agrícola i constitueix la principal font d'ingressos del municipi. Els productes conreats, són el fréjol (mongetes), blat de moro, blat-mill, sèsam, canya de sucre i cafè. Es fan dues collites, la de maig a juny, i la de setembre a novembre. La ramaderia és una de les potencialitats econòmiques del municipi, principalment el bestiar oví i cavallí, aproximadament amb 2.000 caps de bestiar gros i 500 vaques.

Cinco Pinos té tres rius, diversos rierols i fonts distribuïts per tot el municipi.

El 1989 es signa el protocol d'agermanament entre l'Ajuntament de Mollet i el de Cinco Pinos i a l'estiu un grup de molletans i molletanes hi viatja per primera vegada.

El 1990, els sandinistes perden les eleccions generals, i guanya la coalició antisandinista UNO⁴. Es nomena presidenta Violeta Chamorro i la Contra es desmobilitza.

Durant els anys següents, Cinco Pinos (on els sandinistes continuen estant a l'alcaldia) consolida la seva relació amb Mollet del Vallès i inicia una etapa de dotació d'infraestructures i de recuperació dels serveis mínims del nucli urbà i de les comunitats rurals. A partir de 1995, la zona nord de Nicaragua pateix una forta sequera que condiciona la fertilitat dels conreus i, finalment, el 1998, l'huracà Mitch assola el poble del nord de Chinandega i afecta greument Cinco Pinos.

16

L'any 1996, el percentatge de desocupats era d'un 32,4% de la població activa, més un 12,8 % de treballadors inestables o temporals. Actualment es considera que no té feina el 54% de la població activa.

El gener de 2001 guanya les eleccions municipals Limmy Laínez, del Partido Liberal Constitucionalista. A les eleccions de 2004, els sandinistes i la gent progressista es presenten en dues candidatures diferents; aquesta decisió permet la victòria de José Benito Martínez, del Partido Liberal Constitucionalista.

⁴ Unión Nacional Opositora

La vida a Cinco Pinos

| 17

Avui hi ha festa. A les quatre de la matinada alguns ja s'han alçat per començar els preparatius. La decoració, la música, les begudes, les paradetes... Algunes nits d'estiu, els joves fan festetes el cap de setmana al menjador del costat de la seu de la CODER, però això d'avui és diferent. També hi ha altres situacions de gran mobilització, com per exemple, els diumenges al matí quan hi ha partit de beisbol, que és l'esport per excel·lència del país. La gran il·lusió de tothom és participar en la Lliga camperola (Liga campesina) però cal comptar les despeses del vestuari de l'equip, el trasllat a d'altres pobles, i de vegades no és fàcil... Ara no hi competeixen i el camp es fa servir per tenir-hi bestiar, a més dels estables que han construït amb tanques de pedra al nucli de Cinco Pinos; el van a

buscar al matí per dur-lo al camp a pastar i el recullen a la nit. Només hi ha els cotxes d'alcaldia i de les ONG; alguns tenen moto o bicicleta, però la majoria es trasllada a peu i a cavall en distàncies curtes, o, si no, amb autobús, però amb limitacions d'horaris i destinacions. Des del nucli urbà, un autobús fa la ruta Chinandega-Cinco Pinos. Sempre hi ha una furgoneta que surt del poble per anar a algun barri i s'atura (rai) per carregar gent i paquets. Quan s'han acabat les festes, tothom torna a casa com pot, si és que torna.

En aquest mes de febrer de temperatures suaus, va passant l'estona i el sol comença a escalfar. El carrer es va omplint de gent, alguns vinguts dels barris (comunidades). Els encarregats dels jocs ja estan a punt: el joc de trencar l'olla, (piñata) la cucanya...

La d'avui és una festa de festes, la del patró Sant Caralampio. I és que, de tant en tant, convé deixar la quotidianitat, els problemes i els maldecaps en un racó, i celebrar que som vius. Agrair-ho a Déu i a la Natura. Durant l'any, hi ha altres festes: a abril, la Setmana Santa; llavors, la majoria descansa; altres visiten esglésies o van a balnearis locals (rius i congosts). No pas a la mar, que queda lluny. A principis de maig hi ha les festes patronals de la Creu a Santo Tomás del Norte. Molts veïns de Cinco Pinos hi van. També a San Francisco del Norte i San Pedro. En canvi, el 23 de juny, celebren el dia del pare en família i l'endemà, diada de Sant Joan, fan actes religioses i jocs. Aquests dies, mestres i alumnes tenen una setmana de festa.

Avui hi haurà cerimònies religioses, llargues, plenes de colors i de música. I també, és clar, festa al carrer, discoteca mòbil, conjunts musicals, parades de llaminadures (chicheros), galls (juega de gallos), toros (barrera de toros) i fires de productes en general. Com a cosa

especial, una sínia (noria) i una pista d'autos-xoc (carros chocones). Els galls ja estan a punt. Les passions que provoquen les seves baralles no són les mateixes que els moviments dels casinos de Las Vegas. Això no és la ruleta, ni el bingo, ni hi ha milers de quilowatts de potència per il·luminar. És un cercol amb unes grades, dos galls i dos bàndols. Així de fàcil. Fa anys, en un poble veí, alguns molletans van presenciar, amb els ulls oberts com taronges, el joc de la corda amb una au (un pollastre o un ànec) viu penjat; dos homes se'l disputaven a cavall, estirant-lo. No cal dir que la pobra bèstia va quedar feta un nyap. Actualment, a Cinco Pinos hi ha dos espais de galls (galleras). Abans de començar la baralla, els propietaris de les dues bestioles pacten quina navalla posaran a l'esperó del gall. Obren l'estoig, trien les dimensions, col·loquen l'objecte afilat a l'esperó i comença la lluita. Cada bàndol aposta, crida, anima o amenaça, segons va la baralla. El combat és sagnant. Quan sembla que la cosa pinta negre per a un dels dos galls, s'aturen un moment i comproven l'estat de l'au, li tiren aigua o rom i li bufen al pic. Després, continuen. Al final, l'alegria d'una gent que ha apostat pel guanyador i la decepció dels perdedors. Es barregen bitllets, suors, abraçades i crits. El gall mort jeu al mig del cercle. El vencedor no ha acabat gaire millor. A Espanya no matem galls. Matem toros.

En un altre costat han posat ampolles de rom al terra. Des de la línia que han traçat, han de tirar les anelles a veure si l'entren a l'ampolla. No és fàcil, i tots els tiradors intenten apuntar bé. Fan gestos, tirant endavant i endarrera, amb l'anella a la mà, assajant el tir. Acliquen un ull, després l'altre i alcen el braç. Tiren l'anella i... no hi ha hagut sort. L'anella ha tocat l'ampolla però ha caigut al costat. El tirador se sent decebut. Però hi tornarà, i tant!

Allà a sota l'arbre hi ha el Fidel xerrant amb un iaio. És un dels homes més coneguts del poble. Fa molts anys va ser conscient que la seva família, els veïns i els amics vivien en un país on una minoria corrupta, la família Somoza, perpetuava una situació que només beneficiava a ells i uns quants, amb el suport dels Estats Units d'Amèrica. Malgrat la joventut, sabia que hi havia un camí, el de la lluita per la justícia social. Ho havia llegit a l'Evangeli i hi havia un exemple proper, el de Sandino. Buscà gent que pensava com ell i es van organitzar. Comencen a actuar. Passen por, com en tota lluita clandestina, però estan convençuts que val la pena. Deixen al marge desitjos i necessitats personals. Tot per la lluita, perquè és prioritària. Res no és fàcil, però... a la fi, la victòria.

Treballar, tenir reunions, organitzar, i treballar més, i barallar-se amb aquest i l'altre... fins que apareix la Contra, i llavors sí que tenen problemes, uns altres, diferents, que dolent molt. Sentir la impotència davant el monstre que sempre s'interposa en qualsevol situació on el poble intenta avançar en el camí de la justícia i la llibertat. Ara saben que la Contra rep ajuda militar i finançament dels EUA. Els volen ofegar, els volen fer desaparèixer del mapa, no volen que el seu exemple pugui ser seguit per altres països propers. Ja ho van intentar amb Cuba, que encara pateix un bloqueig econòmic i es volen carregar la revolució que vol donar de menjar als pobres, terra als camperols i educació i sanitat a tothom. El poder sempitern es nega a renunciar als seus privilegis. Aquí i a tot arreu. Per això, a aquest jove, avui li dol l'ànima.

Agafa el fusell, sí, agafa l'arma per defensar la seva gent, el seu país. Però cada vegada hi ha més problemes. Els diners dels pressupostos que s'havien destinat a temes socials s'han de desviar per a la

defensa i s'ha de recol·locar la gent que fuig de les zones de combat. Les mares no volen que enviïn els seus fills a la guerra. Estan cansades de passar-ho malament, abans amb el dictador, ara amb els alliberadors. Quan s'acabarà tanta desgràcia? A un company li ha tocat el difícil paper de reclutar joves al poble. El Henry no, que no marxi, perquè ens interessa que es quedi aquí, per organitzar el poble. Però els altres, sí. I el jove, que està disposat a qualsevol cosa per defensar la revolució, se'n va a la lluita, disposat a passar gana, i set, a dormir poc, i, si cal, morir amb les armes a la mà per defensar la pau. Algunes dones també estan en primera línia. La seva revolució creu en la igualtat de gèneres i si una dona és bona per cuinar, també és bona per lluitar.

De vegades, alguna nit que no pot agafar el son malgrat el cansament, el jove —que cada vegada és més gran— mira els estels i pensa en el dia on tots podran viure en pau i tenir temps per estimar. El veu llunyà, però confia arribar-hi.

Quan torna a Cinco Pinos, fa de mestre en una escola. Els nens i nenes són el futur del país. No s'ha d'escatimar cap esforç en l'educació. Les campanyes d'alfabetització són una de les eines de transformació més importants. La revolució vol homes i dones que sàpiguen llegir i escriure, que vagin a les universitats. S'interessa per la situació de la seva gent, forma part dels iniciadors de la CODER... proposa, treballa colze a colze amb els companys. I a l'escola dóna tot el seu saber, tota la seva bondat, tot el seu temps. Mentre, dins el sandinisme, hi ha diferents maneres de veure les coses, han aparegut alguns casos de corrupció, i, sobretot, està vivint en la pròpia pell la constatació que fer avançar un país amb tot el llast heretat, és molt complex. Fins

que arriba l'any 90 i els sandinistes són castigats a les urnes. El jove no s'ho acaba de creure.

Què han fet perquè el poble no entengués el seu missatge? Es perdran ara tots els esforços que tanta gent ha fet de bona fe per millorar les condicions de vida dels nicaragüencs? Dies de cendra i de dol. Dies de fer-se moltes preguntes. Caldrà fer autocrítica. Sort que conserven l'alcaldia. Però, què és una alcaldia al costat d'un país?

Les idees són perilloses, i si es difonen entre la quitxalla més. Per això ell és un mestre incòmode. Perquè diu el que pensa i perquè ensenya a pensar. Es queda sense feina i retorna a casa. Recupera la vella màquina de cosir i canvia d'ofici. S'ha de viure d'alguna cosa. Una bombeta a prop i a moure els peus per pedalar per fer uniformes d'escola i algun encàrrec que pugui sortir.

Mentrestant, la Contra es va desmilitzant. Els que havien fet de soldats, ara retornen a Cinco Pinos i a la resta de pobles del país. Si no són capaços d'una reconciliació, tot s'enfonsarà. Germans contra germans. Pares contra pares. Odis,

rancúnies i pors. No hi poden haver represàlies, ni d'una banda, ni de l'altra. Tots han lluitat pel que els semblava millor. Ningú tenia la veritat absoluta. Caldrà respirar fons, alçar la cara i aprendre a conviure amb aquell que, tal volta, em va matar el germà. Totes les guerres tenen això: s'acaben els combats però llavors en comença un d'un altres tipus, el combat per la vida quotidiana. El jove que ja ha crescut, s'ha casat i ha tingut fills predica l'oblit de les venjances i va a rebre els antic combatents quan arriben al poble, els acompanya i vigila bé que ningú els ofengui ni els faci mal.

L'home coneix pam a pam cada barri, cada racó del riu, cada pont i cada casa, però, per damunt de tot, coneix cada persona, els que hi són, els que van marxar, els que ho pensen fer, els que retornaran. El front se li ha anat arrugant i la brillantor dels ulls ha minvat. Té diferències amb els seus, tampoc és estrany. Algunes crítiques no sempre són ben rebudes. Desencisos païts per força. I aquella idea que, en algun mal son, li ha vingut al cap: val la pena tant esforç?

L'home surt al carrer i es troba la senyora Lorenza, que ve del metge. No té cap mal

especial, només és vella. Li explica què li han dit i ell se l'escolta amb atenció. Més enllà, s'acosta l'Alba, una nena que duu un cossi ple de roba neta al cap. Quan la té a prop, li pregunta per la mare, que fa uns dies es va cremar la mà cuinant. Viuen en una de les cases noves fetes després del Mitch, de formigó i teulades de zinc. D'entre els pobres, són dels més pobres. L'home recorda que avui, a la carretera, ha comprat un tros de carn que venien; no passa gaire sovint i per això ha aprofitat l'ocasió. Ha triat un tall que tenien penjat d'una corda i el pensava fer per dinar; ha entrat a casa, l'ha partit pel mig, ha sortit de pressa i li ha dit a la nena: "Té, per a la teva mare". I l'Alba ha obert uns ulls com taronges, li ha dit gràcies, ha girat cua i ha anat corrents cap a casa. L'home no ha pogut evitar un somriure. S'ha sentit feliç. L'estima, els estima. Són la seva gent, el seu poble. Tota una vida, potser, per arribar aquí, a sentir-se ple perquè una nena d'una comunitat l'ha obsequiat amb un somriure franc i perquè una iaia l'ha aturat al carrer per explicar-li què li havia dit el metge, i li explicava amb tant anhel, amb tanta força i amb tanta necessitat com si d'això en depengués el destí de tota la humanitat.

Avui, a la festa, faran el ball del Toro Guaco (una carcassa de canyes amb banyes decorades; són 14 balladors i 18 disfressats). Els autos de xoc (autos chocones) són un punt d'atracció que té molt èxit. Aquí tots juguen a conduir. Si la realitat de conduir un vehicle de debò se'ls resisteix, ells vencen la realitat amb una ficció: per una estona, condueixen i, fins i tot es permeten el luxe de xocar, sense greus conseqüències.

Passen tres noietes amb vestits nous. De fet, no és que siguin nous, és que els tenen tan ben cuidats (nets i planxats) que el que van comprar al mercat de Chinandega fa molt de temps, encara els dura. O de

vegades els compren de segona mà. Llacets als cabells o a les trenes. Netes i polides. Rialleres. Han comprat un tall de síndria i se'l mengen amb molta cura per no tacar-se. Síndria vermella com la sang. Sucosa. Fresca. Deliciosa.

Una d'elles és l'Ana. Com la majoria de nadons de Cinco Pinos, va néixer a casa seva. Si hi ha algun problema, han de portar la mare a la ciutat, amb cotxe o amb ambulància, amb la pèrdua de temps que suposa i les dificultats del trajecte.

L'Ana ha crescut en una família formada per una mare i germans, com a tantes altres. Va anar a la guarderia, una iniciativa d'un grup de mares, amb suport institucional, i més endavant, a l'escola de primària, com la majoria, tot i que alguns, no hi van. "Per què, diuen, si encara que estudiï no tindrè feina quan hagi de treballar?". Agafar-se a qualsevol possibilitat per treballar en el que sigui. Com el Douglas, aquell nen que jugava tan bé a ping-pong i anys després feia de xofer quan podia. Altres nenes o nens van a vendre llaminadures a la porta de l'Institut, uns altres venen begudes i menjar als adults, merengues que ha cuinat l'àvia o unes *tortillas* (blat de moro) que ha fet la mare...

Les nenes de Cinco Pinos juguen al carrer, davant de casa. El terra és de balustre però n'hi ha d'altres sense balustre i alguns, tenen llambordes. Sovint, grans pujades i baixades. L'Ana és espavilada i des de petita, fa moltes coses que els nens i les nenes de Mollet encara no saben fer: anar sola pel carrer, anar a buscar aigua amb un bidó de plàstic i omplir-lo de l'aixeta, dur encàrrecs a coneguts en algun barri... L'Ana no ha de tenir por que l'atropelli un cotxe, perquè a Cinco Pinos n'hi ha pocs, ni de què li robin o li facin mal, perquè això no passa mai, i que duri.

Comparteix escola, jocs i estones perdudes amb nens. Està a punt de fer quinze anys. Aleshores li faran una festa d'entrada a la pubertat. Vindrà un conegut de la família a tocar la guitarra i llavors el seu pare obrirà el ball dansant amb la filla. Un dia no gaire llunyà, un xicot li proposarà anar a enraonar (platicar) sota un arbre. I ella es deixarà mimar perquè de fet, no va gaire sobrada de tendreses escampades. Un altre dia, un xicot més gran, se li acostarà amb el sol de l'estiu, li semblarà que els ocells s'han posat d'acord per cantar una melodia només per a ella, i que el seu cos vola per damunt de sembrats i turons (cerros) fins que aterra en un jardí meravellós de flors de tots els colors. Se sentirà formant part de la terra, o que és la terra mateixa, on poden sembrar i ella donar fruits... Llavors sabrà que està embarassada i que dintre de nou mesos, si tot va bé, farà el mateix que ha vist fer a la seva mare, a la seva àvia i a la rebesàvia i així, el cicle continuarà. La nena-noia s'haurà convertit en dona que tindrà cura del fill que ve i dels que vindran. Tindrà una cosa seva, molt seva, fruit de les seves entranyes.

*Al cogerla tengo que tener mucho cuidado.
Es como tratar de cargar un montoncito
de agua
sin que se derrame.*

*Me siento en la mecedora,
la acuno,
y al primer quejido,
empiezo a dar leche como una vaca
tranquila.*

*Ella vuelve a ser mía,
pegadita a mí,
dependiendo de mí,*

*Como cuando sólo ya la conocía
y vivía en mi vientre.*

Gioconda Belli (Dando el pecho)

Buscarà aliments, treballarà, cuinarà, pentinarà, vestirà i renegarà la quitxalla quan faci entremaliadures. Aprendre a fer-se càrrec de les absències de l'home —fins i tot de les llargues o definitives— i tirarà endavant sola, o coneixerà un altre home que per un temps —“sempre” és una paraula massa llarga— li farà companyia i li donarà una mica de tendresa. Ballaran junts les nits de les festes, segurament li farà més fills i miraran al cel quan hi hagi lluna plena, amb el desig de ser feliços eternament.

Més enllà passa el Marco a cavall. Avui tots dos van nets, cavall i genet. S'ha passat més estona rentant-lo i pentinant-li la crinera, que gairebé el temps que ha dedicat a ell mateix. Just l'estona de rentar-se, afaitar-se i mudar-se. Ben clenxinat, això sí, perquè té molt cabell, com la majoria d'homes (a Cinco Pinos quasi no hi ha calbs!) S'ha de fer goig, perquè hi ha una noieta molt bonica que li crida l'atenció i... farà el que podrà! “Els homes són uns bandits —diuen moltes dones de Cinco Pinos— Per cada miler,

només te'n trobes un de bo!". Però formen part del paisatge. No els agraden els preservatius, perquè no hi senten, diuen ells, i la píndola no ha tingut èxit. I com que ningú renuncia a la sexualitat, per aquesta banda, el món no s'acaba. Seguint la tradició, comencen joves, no fos cas que "l'arròs es covés" (no se pase el arroz).

L'Ovidio i la Maria són una parella, bons feligresos de la parròquia. Ella té un petit menjador i fa àpats per a treballadors que estan de pas. Ell treballa a les nits de vigilat nocturn en les instal·lacions d'un organisme estatal, l'INIFOM⁵. Tenien cinc fills. La gran se'n va anar a treballar fora. Com que al poble no hi ha sortida, els joves van a El Salvador, on no cal visat, o a Costa Rica, on entren il·legalment per aconseguir qualsevol feina. El segon fill també va marxar. Els tres petits, de moment són a casa (tenen entre 11 i 14 anys). Són el Jesús, la Milagros i la Cristina. Quan creixin, ja es veurà.

S'alcen amb el dia, per aprofitar la llum natural. Quan l'alcalde Madariaga va venir per primer cop a Mollet, sorprès de tanta tècnica, va pronunciar aquella frase que va quedar per sempre més a la ment d'uns quants: "Ustedes le roban tiempo al tiempo!" I és que a Mollet tenim l'electricitat que ens permet continuar vivint encara que sigui fosc...

En aquella casa, la quitxalla s'alça a les sis del matí perquè les classes comencen a un quart de vuit, però de fet hi arriben a les vuit tocadetes... Molts han de caminar entre una hora i dues. Cada cop menys, perquè hi ha més escoles. No tota la mainada va a classe: s'han de dur sabates i uniforme, i tenir llibres. Depèn d'on vénen, si tenen més recursos o no... l'uniforme

arribarà net a escola, o amb alguna llàntia. Abans, amb el sandinisme, l'educació i la sanitat eren gratuïtes; després, les coses van canviar: poden ser gratuïtes però hi ha un filtre subtil, com les obligacions de dur i de tenir, tot i que els nens o nenes que no poden comprar llibreta i llapis, l'escola els ho proporciona. Els llibres que fan servir són velles edicions de fa més de deu anys; el guix és de mala qualitat i es donen casos de baixes laborals del professorat per intoxicació. Alguna vella làmina del cos humà o un mapa penja de la paret. Materials didàctics escassos. La biblioteca del poble té poc material i no és, precisament, un dels punts més freqüentats. El 29 de juny van celebrar el Dia del Mestre. Es van fer actes a diferents escoles i la Federació de mestres també va organitzar activitats. No fa gaire van celebrar les festes de l'Institut. S'havien reunit desenes de noies i nois uniformats, formats a primera hora sota els pals de les banderes. Va venir una banda de música i tenien preparat un escenari on fer les actuacions musicals i poètiques, però va ploure i van haver d'improvisar l'acte a dins. Lluny de maleir-la, la pluja és benvinguda, sempre que sigui amb mesura.

⁵ Instituto Nicaragüense de Fomento Municipal

*Al meu país la pluja no sap ploure:
o plou poc o plou massa;
si plou poc és la sequera,
si plou massa és la catàstrofe.
Qui portarà la pluja a escola?
Qui li dirà com s'ha de ploure?
Al meu país la pluja no sap ploure.*

Raimon

A Cinco Pinos, de vegades la pluja tampoc sap ploure. Aquell dia, però, no hi va haver problema i van fer l'elecció de les *miss* (la de la simpatia, la de la bellesa i altres), que, orgulloses, van posar-se en renglera perquè quedessin immortalitzades en la fotografia de rigor.

A la festa, sembla que tots els ingredients per a la simfonia estan a punt: colors vermells, verds, blaus, roses... de les indumentàries, les parades, els arbres i les plantes. Olors de dolços, de fruites, de suor, de cuinats... Rialles, crits, mots a cau d'orella... llargues converses (plàtiques) per dir poca cosa o converses sense paraules que diuen molt. Mirades. Mirades que poden dur, condensades, tota una declaració d'amor.

El ball està a punt de començar. Com que cal pagar, perquè hi ha un conjunt musical i això són diners, es fa dins el recinte tancat, el parc Darwin Vallecillo, que habitualment fan servir per guardar bestiar. Mares, filles, àvies. Pares, fills, avis. La Celeste corre per allà al davant. En dies com aquest li venen al cap un munt de records de la infància. La calidesa d'una mare que no estava d'orgues perquè la resta de fills la reclamaven. La tendresa d'un pare a qui veia de tant en tant, l'alegria que sentia quan el tenia a prop i el desig que no marxés mai. Viure la pobresa. No suportar la injustícia. Tenir cura dels germans petits. Voler anar a escola i no poder perquè els pares no s'ho poden permetre. Serrar les dents i prometre's a si mateixa que allò ha de canviar. Ganes de viure, d'estimar, de tenir fills. Començar a veure que la mare va de bòlit, i toca moltes tecles per tal que els fills puguin tenir allò més bàsic.

Participar en la revolució, que també ha de ser la millora de les condicions de les

nenes, les noies i les dones. Fer cursos de capacitació. Estar contra la Contra perquè això seria retornar al passat, amb els esforços que hem fet. I fer-hi el que calgui. Entendre, alhora, la por de les mares que no volen que els fills vagin a lluitar, per por de perdre'ls. Sentir allò de: "al capdavant, guanyi qui guanyi, el país continuarà igual". I, encesa de furor, intentar explicar que no, que no és el mateix que governin uns que uns altres. Anar i avançar fins a fer un curs per ser alfabetitzadora. Tenir una filla, seva, molt seva. Donar classes a l'escola de primària i sentir-se útil. Procurar que a casa no hi falti mai arròs ni *frijoles*. Animar altres dones a enfrontar-se als marits que les peguen o que beuen. Esperonar-les a organitzar-se per fer coses, per aconseguir guarderies, perquè l'aigua arribi a totes les cases... Fa pocs dies es va quedar a dormir a casa seva una dona amb la seva filla perquè el marit les havia amenaçades.

Però els diners no li arriben i munta un menjador a casa, com altres del poble, on poden anar funcionaris i altra gent a menjar. L'ajuda una noia i quan ella arriba de l'escola, treballen totes dues a les tardes; la noia que tenia abans va marxar a Costa Rica a treballar i ara n'hi ha una altra. La cuina és al darrera, en el cobert posterior de les cases. Té un parell de taules, amb tovalles de quadres blancs i blaus. Treballen fort, com tantes dones. Ja ho explicaven un dia als homes de Cinco Pinos. Els deia un company: "Preneu exemple de les nostres dones: treballeu com elles, que no paren des que s'alcen fins que van a dormir". Perquè no hi ha costum de treballar molt seguit. Els homes treballen per alguna administració, ONG o cooperativa, com la que repobla el turó (cerro). O treballen el terreny d'un altre que els l'ha llogat. De vegades s'acosten al molí perquè el moliner molgui el blat per fer farina. Altres han optat per marxar a

guanyar diners fora. Després de l'huracà Mitch, molts van emigrar. Tenien deutes per préstecs i calia retornar-los. Treballen fora i envien els diners. Les dones tenen fama de retornar els petits crèdits que els donen; són molt responsables. Si deixen diners a una dona per comprar una vaca paridora, segur que complirà l'acord de retornar el petit crèdit a partir del que guanyi venent la llet o el vedellet quan neixi. La majoria s'encarreguen del petit hort familiar i algunes s'animen a baixar al mercat de Somotillo, comprar alguns productes i revendre'ls al poble. Altres s'ajunten per treballar la pinassa i fan objectes d'artesanía; s'han organitzat en cooperatives, com la Yelba i la Mayra. Una dona del grup baixa a vendre'n als mercats; també solen tenir un representant. La natura els dóna art en brut. El *malinche*, arbre de flors grogues i roses, els proporciona les llavors, que aprofiten per fer-ne polseres i penjolls.

*Hoy amanecí como flor de malinche
envuelta en mi negligé rojo fuego,
orlada de verde y brillante rocío,
vaselina recién untada entre mis flores
después del aguacero de anoche.*

Ninozka Chacon

O les *heliconias*, que semblen fantàstics ocells. Tota una explosió de colors i de formes. Natura de colors rojos, grocs i verds, que omple els carrers de vida i de perfums. Davant del nostre asfalt, aquesta gent i les seves flors, tenen totes les de guanyar.

Els homes s'ajunten sovint per jugar a cartes. Un element imprescindible en qualsevol casa és l'hamaca i el balancí. A la Celeste, als vespres, quan ja ho té tot recollit, li agrada seure al balancí, mirar els estels i enraonar. Amb qui sigui, una

veïna, la filla, uns que passen pel davant. Parlar del que ha passat durant el dia, d'aquell que ha tornat de treballar de Costa Rica, de la noia que viu en aquell barri, que ha parit i caldrà que el pare la reconegui, comentar, amb alegria, que les noves cases que han construït aniran a nom de l'home i de la dona, i que si l'home marxa, la casa serà de la dona, i després dels fills, que ja és hora que les coses vagin així.

Tothom està pendent que comenci la música. La música que ens fa moure els peus, els malucs, els braços i tot el cos. La música, que ens duu records de vells temps, vells amors, velles ferides ja cicatritzades. La música, que ens ajudarà a conèixer més aquella noia tan bonica. "Vols ballar?" I ens agafem i comencen a girar. No gosem ni mirar-nos. Sí, ja sé que ens tenim al davant, però la nostra mirada va molt més enllà, com si no ens volguéssim perdre res, com si volguéssim transcendir aquell moment concret d'ara

i aquí per somiar amb els ulls oberts altres àmbits, altres estats, altres móns. Tot un món en la teva mirada.

La Felisa i l'Aníbal estan ballant. Ella treballa d'infermera al Centre de Salut, un senzill edifici amb poc material i condicions higièniques precàries.

El matí, abans de sortir de treballar, procura fer la bugada i estendre-la, perquè durant el dia tingui temps d'eixugar-se. No tenen gaire roba, i la millor la guarden per al diumenge i festes com la d'avui. L'home fa petites reparacions electròniques quan li porten algun aparell espatllat. Renta la roba a mà. Gran part del dia mira cap a l'horitzó. Res de nou sota el sol. La casa és de fang, amb teules, com la majoria de les que hi havia abans de l'huracà Mitch. Després es van fer de ciment, amb sostres de zinc. És una única peça, amb marcs de fusta a la porta; les habitacions estan separades amb lones que pengen de

cordes. El terra és de terra. Al petit pati hi campa alguna gallina escanyolida; hi ha una latrina i alguns arbres fruiters, però no tenen hort. Això sí, hi cultiven iuca, un dels aliments bàsics. Ells tenen la sort que els arriba aigua corrent (una aixeta al pati, i allà omplen els recipients de plàstic per cuinar, per netejar o per rentar-se). Tenen unes bombetes que els fan llum, fluixeta, i un vell aparell del televisió en blanc i negre, que es veu molt malament, però suficient per veure els serials. L'evasió. La complicitat en la desgràcia. Unión Fenosa té un cobrador al mateix poble. La música l'escolten a la ràdio de piles.

Al porxo de casa que fan servir de cuina hi ha uns quants recipients, plats i coberts de diferents jocs que han comprat de segona mà o per peces, al mercat de Chinandega. De fet, sempre que poden hi baixen a comprar perquè és més barat que a les botiguetes del poble (pulperias).

Els dissabtes van a buscar llenya per fer foc per cuinar, però cada cop n'hi ha menys. No fan servir tovallons i de ganivets, pocs. Tenen una nevera (refrigeradora) que no fan servir; fa temps es va espatllar i ara la utilitzen de rebost. Per conservar alguns aliments fan servir un gibrell amb glaçons d'aigua. De fet, van a comprar cada dia. Els aliments que tenen a mà són: arròs, *frijoles*, formatge i fruita (pinya, mango...). De carn i ous, poquets. La majoria de vegades es fan sucs (fresquitos). Al matí, cafè soluble. De llet, poca i reservada per als nens petits. I, sempre, sempre, les *tortillas*.

L'home, a Cinco Pinos, fidel a la tradició, té el monopoli de l'hamaca (al nostre país, entre altres monopolis, l'home, a la llar, té el del comandament del televisor). Per algunes cases es passegen habitants petits i sovint molestos per als que no hi estem acostumats, però força familiars per a ells: escarabats, aranyes, algunes

rates o escorpins. A dins de les cases de Mollet hi ha gossos, gats, ocells i hámsters. Són històries diferents.

De telèfons mòbils, tres o quatre, i amb poca cobertura; han de pujar al turó, a veure si hi ha sort. De telèfons fixos, també pocs: el del Juan Ángel Tercero, a la farmàcia i algun més. El lloc on poden connectar a Internet més proper es troba a uns quatre quilòmetres; si no, una noia que estudia Turisme, hi connecta des de l'escola. De fet, entre ells, estan més ben connectats que nosaltres. Saben el nom de tots els seus veïns, els avisen quan alguna dona ha parit i de seguida que algú mor se n'assabenten. Si hi ha algú malalt, s'ajuden. Enraonen hores seguides a qualsevol cantonada, de tot i de res i si algú està trist, sempre poden allargar la mà i posar-li damunt l'espatlla, cosa impossible per mòbil.

El temps passa, sí, però passa molt diferent aquí i allà. Mentre a Mollet ens passa per sobre, a Cinco Pinos el dominen, el frueixen, i com els amants, es deixen seduir per ell. Els rellotges corren d'una altra manera encara que semblin iguals.

Ja es fa tard. La festa fa hores que dura però ningú no vol marxar. Els més petits rondinen quan la mare els diu que vagin cap a casa i beuen refrescos en l'ampolla amb una palla però alguns dels més grans ja comencen a estar torrats (bolos). L'alcohol és car però l'ocasió s'ho val. Alguns molletans, la primera vegada que hi van anar, davant dels gots d'aigua sense depurar sota un sol infernal, van acabar canviant-los, després d'un discurs que no s'acabava mai, per rom, la beguda nacional per excel·lència, marca *Flor de caña*. Alguns destil·len blat de moro a casa, amb alambins. Altres, abans, feien el cubalibre sense got: un glop directe de rom, un altre glop directe de cola. Ara sembla que ja es

fa la barreja junta. Corre l'alegria mentre es va fent fosc. Un grup d'homes està jugant a cartes davant la botiga (pulperia). Hi juguen diners, perquè així és més emocionant. I criden, s'enfaden i salten d'alegria si guanyen. Els vestits ja no estan tan nets i la suor dels cossos s'ha barrejat amb les aromes de les colònies. Mixtures superbes que criden al combat. Ha sortit la lluna i avui, a més, si mires el firmament, es veu la Creu del Sud. Milers d'estrelles des d'aquest raonet de món ara fosc i content, sostre ideal per als homes i dones que avui estan de festa. Demà, ja ho sabem, tot tornarà a ser com cada dia, però avui tenim ganes de ballar i de cantar, d'enamorar i ser enamorats. Avui és el present, i tot l'univers es concentra en una mà allargada, oberta i tremolosa que m'invita a sentir que jo formo part del que val la pena estimar.

Glòria Arimon i Ventura

Agraïments: Anna, Eva, Justí, Ezequiel, Maritxu, Jaume, David, Raül.

Nicaragua està el lloc 106 de l'Índex de Desenvolupament Humà elaborat per Nacions Unides el 2001. Espanya està al lloc 21 d'aquesta llista que abasta 162 estats, encapçalada per Noruega i tancada per una vintena de països africans.

Cal treballar per millorar les condicions de vida de la gent de Cinco Pinos però alhora, exigir als governants la condonació del deute extern, potenciar el comerç just i solidari, denunciar les polítiques neoliberals dels governs al servei d'interessos del Fons Monetari Internacional (FMI) i del Banc Mundial. Continuar treballant perquè la gent de Cinco Pinos i tot el Tercer Món tingui dret, no només a sobreviure, sinó a somiar i a tenir un futur més digne.

Associació Cinco Pinos, Poble Germà.

Extret del llibre *Una mirada sobre la red*, Elena Grau y Pedro Ibarra, Icaria editorial. Donostia, setembre 2000.

Els records

PROTOCOL D'AGERMANAMENT

A l'Ajuntament de Mollet del Vallès, avui 16 de Maig de 1989 nosaltres, Henry Maradiaga, Alcalde de Cinco Pinos i Montserrat Tura, Alcalde de Mollet del Vallès, en nom dels nostres administrats.

Proclamem l'Agermanament de les Ciutats de Cinco Pinos i Mollet del Vallès amb la intenció de promoure intercanvis culturals, socials i econòmics i la col·laboració i solidaritat entre els nostres pobles.

Declarem solemnement la nostra voluntat de respectar els principis de la Carta de Ciutats Agermanades amb l'objecte d'augmentar la comprensió, el respecte mutu, l'amistat entre les poblacions de Cinco Pinos i Mollet del Vallès i procurar l'harmonia completa entre els pobles de totes les Nacions per a la construcció d'un món de pau.

Mollet del Vallès, 16 de Maig de 1989

Nosaltres, Alcalde de Cinco Pinos

Henry Maradiaga

i Alcalde de Mollet del Vallès

Montserrat Tura

PROTOCOLO DE HERMANAMIENTO

En el Ayuntamiento de Mollet del Vallès, hoy 16 de Mayo de 1989 nosotros, Henry Maradiaga, Alcalde de Cinco Pinos y Montserrat Tura, Alcalde de Mollet del Vallès, en nombre de nuestros Administrados.

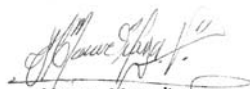
Proclamamos el Hermanamiento de las Ciudades de Cinco Pinos y Mollet del Vallès con la intención de promover intercambios culturales, sociales y económicos y la colaboración y solidaridad entre nuestros pueblos.

Declaramos solemnemente nuestra voluntad de respetar los principios de la Carta de Ciudades Hermanadas con objeto de aumentar la comprensión, el respeto mutuo, la amistad entre las poblaciones de Cinco Pinos y Mollet del Vallès y procurar la armonía completa entre los pueblos de todas las Naciones para la construcción de un mundo de paz.

Mollet del Vallès, 16 de Mayo de 1989

Nosotros, Alcalde de Cinco Pinos

y Alcalde de Mollet del Vallès

Henry Maradiaga

Montserrat Tura

Cinco Pinos: coratge per recomençar

Era el diumenge 24 de gener de gener de 1988, en plena celebració de la Festa Major de Sant Vicenç. Jo arribava a la plaça Prat de la Riba des de l'Hospital de Palamós, on encara col·laborava a la consolidació del funcionament de l'Hospital que fins aleshores havia dirigit.

Aquell dia, amb aquell sol tímid i un ambient fred, em presentaren Moisés Arana, home de cara arrodonida i pell bruna, d'accent indubtablement centreamericà. Era, segons em digué qui havia estat alcaldessa amb anterioritat a mi, Carme Coll, el cònsol de Nicaragua a Barcelona. A peu dret primer, i després asseguts en un banc de la plaça, m'explicà extensament com moltes poblacions nicaragüenques sobreviuen i podien tirar endavant projectes de “modernització” (aquesta paraula aplicada a Nicaragua significava abastament d'aigua, subministrament d'electricitat o connexió telefònica), amb recursos procedents de la cooperació solidaria fruit de processos d'agermanament amb ciutats europees.

Nicaragua havia cridat l'atenció de tots els analistes polítics per la seva petita extensió i la seva capacitat de resistència a un bloqueig econòmic per part dels EUA que, per a un país centreamericà, era un assetjament polític i econòmic total.

34

Mollet ja estava agermanada amb Rivoli, i nosaltres llavors ens sentíem europeus novells. Ens impressionava la vella Europa, els estats que ja formaven part de la CEE des de la seva fundació. Crèiem que de Rivoli podríem aprendre molt (i així va ser) i, sense acomplexar-nos, la vèiem com més moderna, poderosa, “europea”.

Per aquesta raó, la proposta de Moisés Arana em va semblar suggestiva i realment interessant. Es tractava d'establir llaços de germanor amb qui necessitava recursos, ajuda, solidaritat. Li vaig demanar que ens fes una proposta de municipi, no gaire gran, atès que la nostra situació econòmica no ens permetia abocar-hi gaires diners. Al cap de poques setmanes em va parlar de San Juan de Cinco Pinos. En un atlas situàrem aquesta població sobre el mapa d'Amèrica Central a Nicaragua, però just a la ratlla que assenyala la frontera amb Hondures i, per tant, per qui recordi la situació d'aleshores, en zona de “guerra civil” (mai reconeguda) per l'existència de la Contra.

Era i ha estat durant tots aquests anys l'oportunitat que les paraules *cooperació i solidaritat* adquirissin forma, tinguessin nom, cares concretes, espai delimitat. Un espai sotmès a tots els conflictes, exposat a totes les fúries de la natura. Unes persones, unes cares que ens explicaven sense paraules que la supervivència pot ser un gran combat, que fa falta molt de coratge per recomençar cada dia quan els trets encara ressonen o els huracans s'ho emporten quasi tot.

El protocol d'agermanament fou signat el mes de maig de 1989, i per fer-ho ens va visitar per primera vegada l'alcalde de Cinco Pinos, Henry Maradiaga, sandinista que, després de l'aprovació del text constitucional que establia un sistema electoral d'elecció directe de diputats i alcaldes, fou escollit democràticament els anys 1990 i 1995.

El dia de la signatura del protocol, i després diverses vegades, he dit que havíem d'enriquir-nos recíprocament, mútuament, que l'agermanament no podia entendre's tan sols com el fet d'enviar uns diners cada any a un municipi de Nicaragua, perquè de les situacions més extremes, de les persones més humils s'aprenen moltes coses. Perquè dels països assetjats i de les comunitats sense recursos se'n poden aprendre moltes coses.

L'any 1990 vaig visitar Nicaragua per primera vegada. Ho feia com a observadora internacional en els comicis que el govern sandinista va decidir convocar per tal d'intentar homologar-se amb els països de democràcia parlamentària i evitar el rebuig en els fòrums internacionals, molt especialment arran de la caiguda del mur de Berlín i de la desaparició de l'antiga URSS.

Tot i l'eufòria del procés electoral, els sandinistes van perdre aquelles eleccions. La manca de credibilitat democràtica, però molt especialment la guerra i la gana, els van derrotar. A Cinco Pinos, mentrestant, l'alcalde Maradiaga es convertia en alcalde elegit democràticament i tirava endavant els projectes acordats amb nosaltres i la ciutat francesa de Genevilliers: centre de Salut, escoles, institut, electricitat, serveis sanitaris, incipients asfaltats i parcs en el nucli central...

En aquella visita del 1990, vaig conèixer plantacions de canya de sucre col·lectivitzades, vaig observar en directe el projecte educatiu d'alfabetització de tota la població, el Sistema Únic de Salut, els plans d'alimentació i nutrició infantils, l'activa participació de la dona en les decisions comunitàries...

L'huracà Mitch (novembre de 1998) va destruir molts dels serveis construïts amb la solidaritat de Mollet del Vallès. La institucional, la d'entitats, molt especialment la de Cinco Pinos, Poble Germà, però alhora la més gran mostra de solidaritat individual, voluntària, espontània que mai havíem viscut. Els comptes corrents oberts per ajudar la nostra ciutat germana foren nodrits de donacions anònimes, però generoses, de milers de molletans i molletanes. Novament l'agermanament ens ajudava i ensenyava, ens feia més humans i dignes del benestar que amb els anys hem assolit. A principis de 1999 vaig visitar per segona vegada San Juan de Cinco Pinos i Nicaragua, per la meva convicció que si anàvem a Cinco Pinos a veure la festa electoral, també hi havíem de ser en els moments de tristesa i desolació. Mai havia vist embats de la natura tan devastadors. L'aigua i el vent s'ho havien emportat quasi tot. I de nou aprenia del nostre agermanament, perquè si alguna vegada la paraula recomençar ha tingut algun sentit fou aleshores.

Nicaragua és avui un país molt diferent del de 1989, quan ens agermanàvem amb el municipi, amb tots i cada un dels habitants de San Juan de Cinco Pinos. És un país on conviuen l'opulència i la misèria, la natura verge i el llac més contaminat, on les desigualtats són evidents, la mortalitat infantil ha tornat a créixer i a cada cantonada els grans cotxes americans barrejats amb els nens i nenes descalços que demanen almoïna són el paisatge habitual i acceptat.

San Juan de Cinco Pinos ens ha donat una altra gran lliçó. Amb el seu esperit d'etern recomençar ha refet la major part dels serveis devastats per l'huracà, sense defalliment,

tot i els canvis a l'alcaldia. La fraternitat en forma de cooperació solidària ha donat el seu fruit i, lentament, molt més lentament del que voldríem, els serveis arriben a aquell indret a la frontera amb Hondures, intentant ajudar-los a fer la transició de l'economia de subsistència d'avui a l'economia de la prosperitat necessària de demà.

Tinc esperança perquè sé que Mollet no deixarà enrere aquesta important experiència d'aprendre tots mentre ajudem al desenvolupament del poble de Cinco Pinos. Quinze anys són massa pocs per canviar un món, encara que sigui un espai petit, de cares conegudes que mantenen l'esperança en la seva mirada. No hauríem de decebre'ls.

Montserrat Tura i Camafreita
Alcaldesa de Mollet del Vallès (1987 – 2003)

Sobre los 15 años de hermanamiento

Inicié como alcalde de Cinco Pinos a la edad de 19 años, en 1983, donde el fenómeno de la guerra lo vivíamos directamente por ser municipio fronterizo y además nos atacaba el fenómeno del Niño, sequía extrema. Dos realidades nos afectaban cada día más, convirtiéndonos en un pueblo cada día muy empobrecido.

El amanecer del día 20 de octubre de 1987 recibimos una carta de un grupo solidario interesado en establecer relaciones con nuestro municipio. Ésa carta fue como una luz en la tiniebla, surgiendo una nueva esperanza para todos. Nueve meses después nos llega una carta oficial del ayuntamiento donde se nos invita formalmente a visitar Mollet y hacer realidad la firma de ese hermanamiento. En mayo de 1989, invitación que recibimos des su alcalde Montserrat Tura, siendo una realidad.

Renació una esperanza en la búsqueda de nuevos hermanamientos que brindaran oportunidades que beneficiaran los otros municipios del norte de Chinandenga, a través de los municipios del Vallès Oriental.

En 1988 se dio a los primeros proyectos. Recuerdo que solicitamos un bus para transporte intermunicipal pero como su costo era tan alto, se inició con la construcción de la parada del autobús. Se repararon calles y se acondicionó el parque municipal. Posteriormente a la firma del hermanamiento Mollet significó para el municipio de Cinco Pinos el inicio de nuevas alternativas. Gracias a ese apoyo logramos desarrollar un sinnúmero de proyectos: Proyecto de Agua Potable, pozos, calles, escuelas, carreteras, viviendas, letrinas, impulso del deporte, electrificación, etc.

Lo más importante es que gracias a esa relación, hoy tienen hermanamiento los cinco municipios de la zona norte de Chinandenga. Fuimos en ambos casos los pioneros de la solidaridad para el norte de Chinandenga y la región del Vallès Oriental.

A un inicio, expresé “Cinco pinos es Mollet” y hoy digo a los quince años “La zona norte de Chinandenga es el Vallès”.

Henry Maradiaga
Alcalde de Cinco Pinos (1983 - 2001)

Tres iniciatives, tres intents

La gestació de l'agermanament parteix de tres iniciatives, per una banda, i de tres intents, per l'altra.

La primera iniciativa la va portar a terme Carme Coll, aleshores alcaldessa de Mollet, la qual va establir un primer contacte amb la comandant sandinista Mònica Baldotano per tal d'expressar-li la voluntat d'agermanament de la nostra ciutat amb una població de Nicaragua.

Una segona iniciativa va ser la d'Anna Bosch, primera alcaldessa democràtica de Mollet, la qual, aprofitant un viatge personal a Nicaragua, es va entrevistar a títol individual amb l'alcaldessa de Matagalpa i va sondejar les possibilitats de poder portar a terme un futur agermanament amb aquest municipi. Com que aquesta ciutat ja estava en procés d'agermanament amb Sabadell, l'alcaldessa la va adreçar a Moisès Arana, cònsol de Nicaragua a Barcelona, que aleshores es trobava a Managua. Arana va suggerir el nom de Sant Rafael, ciutat que estava interessada en un procés d'aquesta mena.

Paral·lelament a aquestes dues iniciatives, Josep M. Berché, aleshores president de la Taula de Joves de Mollet, estava tirant endavant una tercera, que va ser la creació del Comitè de Solidaritat amb Nicaragua.

38

Aquestes tres iniciatives van acabar fonent-se en una sola proposta: la creació del Comitè d'Agermanament amb Cinco Pinos que es va materialitzar quan es va fer palesa la voluntat de l'Ajuntament de Mollet d'agermanar-se amb aquesta població. Aquest Comitè, integrat en un primer moment per Anna Bosch, Josep M. Berché, Teresa Sala, Domingo Miguel, M. Dolors Ruiz, Ana Plaza, Manolo Pera, Joaquina Rayo, José L. Gallardo i tenia com a primer objectiu animar a l'Ajuntament i conscienciar la població al respecte d'un agermanament amb aquest poble nicaragüenc.

A la primavera de 1988, quan va tenir lloc l'acord de govern PSC-IC, vaig tenir la sort i la satisfacció que m'encomanessin, juntament amb les tasques de la Regidoria de Joventut, també les pròpies d'Agermanaments, que fins llavors depenien directament de Presidència. A partir d'aleshores, va estar de cabdal importància configurar el protocol d'agermanament amb el poble de Cinco Pinos. Era conscient que aquest agermanament havia de ser molt diferent del que suposa un protocol a l'europea, caracteritzat pels intercanvis culturals, turístics, socials i econòmics d'interès per al conjunt de les dues poblacions (proclamació del protocol d'Agermanament Mollet-Rivoli de 21 de setembre de 1986), i que necessàriament s'havia de basar en l'aprofundiment de la dimensió humana i solidària.

En el primer contacte amb el Comitè d'Agermanament amb Cinco Pinos, el seu representant em va plantejar des d'un bon inici la conveniència de convidar l'alcalde de Cinco Pinos a visitar Mollet, proposta que em va semblar molt encertada. Així doncs, des de la Regidoria vam començar a agilitar el tema i a la comissió informativa de Serveis Personals del dia 19 de juliol de 1988, preparatòria del Ple de l'Ajuntament, vaig presentar per primera vegada la proposta oficial d'agermanament amb Cinco Pinos.

El primer intent de contacte fou del tot anecdòtic, ja que es va preparar la vinguda de l' alcalde de Cinco Pinos, Henry Maradiaga, a tots els nivells: actes informatius a les entitats i associacions, programa de visites a col·legis, sindicats i fàbriques... i, és clar, un acte protocol·lari de rebuda al Centre Cultura La Marineta, amb refrigeri inclòs. La secretària de l'alcaldia, Rosa López i jo com a regidor de Joventut vam anar a l'aeroport a rebre l'alcalde de Cinco Pinos. La Rosa portava un cartell que posava "Henry Cinco Pinos-Mollet" per tal que Madariaga ens pogués identificar, ja que no ens coneixíem personalment ni en foto perquè tots els contactes havien estat telefònics. Després d'unes quantes hores i pràcticament aturar a quasi tots els llatinoamericans que passaven a prop nostre, vam haver d'admetre que l'alcalde no havia pogut venir. Què havia passat? Havia perdut el vol a Madrid? No el deixava entrar la policia de duanes? Després de trucades, preguntes, i anades i vingudes per l'aeroport vam esbrinar que certs problemes de permisos li havien impedit sortir de Nicaragua. La Rosa i jo vam tornar cap a Mollet sols en el cotxe oficial intentant refer el programa i replantejant-nos què fèiem. Ei... i els canapès? Finalment vam optar per no anul·lar l'acte de recepció i vam aprofitar la trobada per seguir construint el camí solidari engegat, malgrat no tenir el convidat d'honor!

El segon intent no va ser tant embrollat ja que l'experiència passada ens va ajudar: on telefonar, amb qui parlar, com passar els missatges perquè arribessin bé al Henry i viceversa, etc. També es van tornar a programar actes per quan vingués al desembre del 88, d'entre els que cal destacar-ne un, que sí es va portar a terme: la 1ª representació dels Pastorets que la Companyia La Inestable de Mestres va presentar al Teatre Municipal Can Gomà i que anava dedicada a l'alcalde. Totes les recaptacions de les diferents funcions van servir per fer una borsa d'ajuda per a la població de Cinco Pinos. Però aquesta vegada tampoc va poder ser, ja que l'alcalde, aquest cop per qüestions polítiques (incursions de la Contra a la seva població) i sobretot per les conseqüències del devastador huracà "Joana", no van poder fer possible el seu segon intent de visita a la nostra ciutat

Finalment, a la tercera va la vençuda: el 16 de maig de 1989 se signà finalment el Conveni d'Agermanament Mollet-San Juan de Cinco Pinos, tret de partida d'una nova etapa que des de l'Ajuntament i des de la societat civil de Mollet, va començar a caminar amb una ferma actitud de cooperació per al desenvolupament sanitari, cultural i econòmic de la nova ciutat germana.

Joan Antoni Salom i Albiñana
Regidor de Joventut i Agermanaments (1988-1991)

Quinceañeras

En la nicaragüita de mis amores hay costumbre de celebrar los 15 años de una joven, costumbre que podemos aplicárselo a Mollet del Valles y San Juan de Cinco Pinos en sus 15 años de hermanamiento, que no dejan de tocarme lo mas sensible de la ternura solidaria.

Añorando esos más de 28 hermanamientos entre pueblos y ciudades catalanas y nicaragüenses, que logramos hacer realidad en los años del consulado nica en Barcelona, allá por los ochenta, nos rejuvenece ver a Cinco Pinos y Mollet en su celebración y es motivo de éstas líneas.

Hermanamientos con calor humano, con esperanza y fe revolucionaria, con ternura que no es caridad de la derecha, sino mística, paradigma de la solidaridad de la izquierda.

Hoy por hoy, Catalunya sigue viviendo en Nicaragua, la perseverancia, la terquedad de esos hermanamientos atípicos, que van mas allá del frío protocolo, volviéndolos calor humano, brigadas fraternales, acercamientos entre el Norte y el Sur. Ese 0,7% de la bondad hecha solidaridad y de la justicia de un posible mundo mejor.

Mollet nos brinda simbólicamente la rosa y el libro; Cinco Pinos, la sombra de ese simbólico pino, que se funde fraternalmente, dentro de un mundo globalizado, con la esperanza y la fe de que los hermanamientos son los frutos de la ternura y la serenidad de la constancia.

40

Quince años han valido la pena y lo mas bello de todo, es que dentro de la desesperanza está la resurrección de dos pueblos hermanos, lejos y cercano. Porque hay amor solidario, hay calor humano y voluntad de construir la grandeza del alma del ser profundamente hombre y mujer; catalanes y nicas; los de allá, los de aquí; fundidos a través de 15 años de hermanamientos.

El verbo se hizo realidad, acto de voluntad, trabajo con calor de amor, esos son los hermanamientos, esa es la Catalunya que comprendió la Historia revolucionaria y a Nicaragua que se entregó al mundo como símbolo de que todavía, a pesar de los pesares, no todo está perdido, porque mientras existan hombres y mujeres catalanes; hombres y mujeres nicaragüenses, por, en y a través de los hermanamientos, este mundo vale la pena **vivirlo, será un mundo mejor.**

Gracias Mollet, gracias Catalunya, los Hermanamientos son frutos de dos pueblos hermanos.

Moisés Arana Cantero
Cònsol de Nicaragua a Barcelona (anys vuitanta)
Alcalde del municipi de Bluefields, Nicaragua (2000-2004)

Perquè Nicaragua ens va robar el cor

L'agermanament de Mollet amb Cinco Pinos, tot i les seves característiques especials, no és pas l'única experiència a Catalunya. Ben al contrari, a la segona meitat dels vuitanta, varen ser molts els pobles i ciutats catalanes que s'agermanaren amb pobles i ciutats de Nicaragua.

Els orígens d'aquests agermanaments es troben en el gran moviment de solidaritat que va aparèixer a l'Estat espanyol, però especialment a Catalunya, amb la revolució sandinista. Els comitès de solidaritat amb Nicaragua varen sorgir com bolets per tot el país i els seus nuclis més actius estaven formats per gent que havia lluitat activament contra el franquisme. D'una banda, militants d'organitzacions d'esquerra extraparlamentària i exmilitants del PSUC, d'una altra, cristians progressistes —un d'ells, José Maria Valverde, des de la Casa de Nicaragua a Barcelona actuava com a ambaixador de la solidaritat catalana a Nicaragua—, i activistes del moviment anti-OTAN.

Estàvem en plena època del que es va anomenar desencant. Desenes de milers de persones que havíem lluitat i ens havíem compromès a fons, arriscant vida i llibertat, per acabar amb el franquisme i construir una societat més justa, estàvem decebudes. La nova democràcia era tan limitada i la situació era tan lluny dels objectius que ens havien mobilitzat que es va produir una profunda decepció. La democràcia a Espanya, on encara els poders fàctics movien els fils del poder, no havia portat una millora social, i els partits d'esquerra feien exercicis d'acomodació al que anomenaven "realisme". El gran moviment pacifista contra l'entrada d'Espanya a l'OTAN es va haver d'enfrontar —i va perdre el referèndum— contra un PSOE que havia jugat totes les cartes a favor de la política atlantista. El panorama no podia ser més desolador.

Semblava que no hi havia sortida i que les transformacions socials al nostre país quedaven posposades sine die. Paral·lelament, la caiguda del mur de Berlín representava el fracàs definitiu d'un sistema que havia pretès ser alternativa al capitalisme. Es parlava de la fi de la història, el capitalisme avançava triomfant i ja no hi havia lloc per a la utopia.

Però enmig d'aquell panorama desolador, un petit país centreamericà caminava en una altra direcció. A Nicaragua, on l'any 79 la revolució sandinista va derrocar la dictadura de Somoza, s'havia posat en marxa un procés de transformació social que va mobilitzar activament desenes de milers de persones. Malgrat l'agressiva resposta per part d'Estats Units que va arribar a armar un exèrcit contrarevolucionari, els nicas no es rendien perquè no volien deixar el seu futur en mans alienes. Així fou com la revolució sandinista va esdevenir una mena de far, un punt de referència pels qui no volíem renunciar a la utopia de la justícia social.

Per això tanta gent es va posar a col·laborar amb la Nicaragua sandinista. Ens va obrir les portes a l'esperança. Ens va aportar nous elements per tornar a pensar estratègies de transformació social. Per això Nicaragua ens va robar el cor. Dubto de si tal

col·laboració els va ser prou útil, però per a nosaltres sí que ho va ser; en posar-nos al seu costat ens ajudàvem nosaltres mateixes. Per això quan la revolució va fracassar, vàrem viure el seu fracàs com si fos nostre, amb la diferència que el preu d'aquell fracàs només el varen pagar elles i ells. Després va venir la reflexió per aprendre —a Nicaragua i a Catalunya— del que havia passat, i més tard se'ns va ensorrar el que hi havia de mite en la revolució nicaragüenca. Però amb tot, el món ja havia canviat i ara hi tornen a haver referents de transformació de caràcter global: la utopia ha recuperat el seu lloc.

Estem en deute amb Nicaragua perquè ens va donar eines per lluitar contra la impotència i la desesperança. Per això, més enllà de les vicissituds i les frustracions, la solidaritat amb aquest petit país centreamericà ha continuat d'altres maneres, i per això els agermanaments s'han consolidat i encara es mantenen. De fet, quan s'estableixen vincles entre les persones i les comunitats sembla que no es desfan fàcilment. I potser són aquest vincles allò que realment importa, allò que està per damunt dels esdeveniments, que roman passi el que passi. A través de la seva revolució vàrem descobrir Nicaragua, i ara ja no ens la podem treure del cor.

Anna Bosch Pareras
Alcaldeessa de Mollet del Vallès (1979 – 1983)

Un mundo nuevo es posible

”Han llamado: dentro de tres días, están aquí.”

No hay sorpresa, pues, desde quince años, Mollet nos ha acostumbrado a éstas visitas de amistad.

Sí! quince años de fidelidad... y cuántos mas en el futuro!

Mollet del Vallès, para Cinco Pinos, no es solamente un nombre de ciudad. Son personas con nombre y apellido, sonriendo, escuchando, observando con el corazón abierto, y compartiendo las inquietudes de Cinco Pinos.

Quien conoció a nuestro pequeño pueblo, hace quince años, no lo reconoce hoy. ¿De donde el parque delante de la iglesia? ¿De donde las calles pavimentadas, y tantos pozos y casas después del huracán Mitch? ¿De donde la bodega de servicios agropecuarios, y el microcrédito, y la renovación de la alcaldía, y los viajes de Henry y Tacho a Mollet... de donde la casa misma de CODER?...

No se puede enumerar todo, no quiero contabilizar.

Lo más importante y alentador para CODER es la confianza que siempre, a pesar de todo, nos manifestaron los amigos catalanes.

Yo no nací en Cinco Pinos, pero me siento de Cinco Pinos, y beneficio de la misma amistad.

Celebrar los quince años de solidaridad es celebrar un esfuerzo constante de verdadero hermanamiento.

Así, lo podemos ver: un mundo nuevo es posible.

Chantal Gourdon
Cooperación y Desarrollo Rural (CODER)

La meva experiència

La meva relació amb Nicaragua, si es pot dir així, va començar a Mollet la tardor de 1987. L'aleshores Comitè d'Agermanament havia convocat un acte a la plaça de l'Ajuntament en el qual em va tocar parlar en nom del nou govern de la ciutat. A aquell acte va assistir Moisès Arana, cònsol de Nicaragua a Barcelona. En la meua intervenció em vaig comprometre a iniciar els tràmits per l'agermanament amb un poble nicaragüenc, compromís que va ser ratificat literalment per l'alcaldesa Montserrat Tura.

Finalment, va ser San Juan de Cinco Pinos el germà escollit i després de diferents intents, el 16 de maig de 1989 es signava el protocol d'agermanament a la Sala de Plens de l'Ajuntament de Mollet del Vallès, pels respectius alcaldes, Henry Maradiaga i Montserrat Tura, protocol que prèviament havia estat aprovat per unanimitat per tots els grups municipals.

Durant els dies que Henry va estar aquí, a més a més d'una festa i un sopar, vàrem visitar les diferents entitats socials de Mollet i alguns pobles de la comarca per explicar quina era la situació de la zona i demanar recursos per intentar finançar algun projecte alhora que valoràvem la possibilitat d'agermanar-se amb un poble veí de Cinco Pinos. Molts van col·laborar econòmicament i van dir que estudiarien la possibilitat de l'agermanament. (Avui ja són quatre els municipis agermanats i dos més estan en tràmits). Llavors va començar la nostra amistat personal amb en Henry.

44

Aquells dies, el Comitè d'Agermanament estàvem preparant un viatge a Nicaragua i especialment a Cinco Pinos; quan els vaig dir que jo també hi anava, molts no s'ho van creure, però la veritat és que a mitjans de juliol, dotze persones (deu molletans i dues persones de fora) vàrem agafar un avió cap a Nicaragua. En arribar a Managua, Henry ens esperava amb dos vehicles i ens portà fins a Chinandega on vàrem dormir. L'endemà vam sortir cap a Cinco Pinos per camins de terra. Després de tres hores de viatge, tot arribant a un turó, Henry ens va dir que allò ja era Cinco Pinos. Segons després, els nostres ulls s'obrien i es tancaven sense parar. No ens ho podíem creure: unes dues mil persones ens estaven esperant amb banderes i pancartes de benvinguda als germans de Mollet. La resta del camí la vam fer caminant envoltats pels germans nicas fins al centre del poble, on diferents personalitats ens van donar la benvinguda, entre ells un capità sandinista que va parlar una hora i mitja. Nosaltres vam ser força més breus.

Durant els deu dies que vàrem estar a Cinco Pinos, dormíem al terra al local del FSLN i ens banyàvem a la quebradita; els àpats els fèiem a casa de las gemelas, unes bessones molt grans i simpàtiques. Vàrem visitar diferents comarques, el que aquí serien barris però molt allunyats del centre, i vam pintar el Centro de Salut. La majoria de la gent era molt pobre i tenien dificultats per menjar una vegada al dia.

La segona vegada que vaig trepitjar terra de Cinco Pinos va ser una setmana abans que l'huracà Mitch destruís mig poble i morissin tres persones. Jo havia anat a inaugurar l'Ajuntament nou que havien construït, entre d'altres, amb ajut de Mollet. La gent seguia

sent molt pobre però tenien mes serveis que havien aconseguit amb ajuda exterior. Molta gent em va reconèixer de la meva primera visita. Només vaig estar-hi cinc dies. La gent era molt amable i parlaven amb gratitud de l'agermanament. En Henry i en Douglas o en Mayen m'acompanyaven a tot arreu. Pocs dies després d'arribar a Mollet, el Mitch arribava a Nicaragua. Vaig localitzar la Lorena, la dona d'en Henry, el dissabte i em va explicar la situació. Tot estava molt malament i em va demanar ajuda. Dilluns, en arribar a l'Ajuntament, vam enviar una transferència i Henry —que va arribar a Managua amb penes i treballs— va poder comprar menjar i el va distribuir entre els seus veïns. L'ajuda de Mollet va arribar abans que la del propi govern nicaragüenc. Els dies següents, el poble de Mollet es va mobilitzar per cercar ajuda per als nostres germans i, amb l'Associació Cinco Pinos, Poble Germà, es van recollir molts diners per ajudar als germans nicas.

En aquests quinze anys, el Henry ha estat a Mollet unes quantes vegades i ens hem arribat a sentir com a veritables germans. Hem de seguir ajudant Cinco Pinos perquè ho necessiten molt.

Ezequiel Martín Pérez
Regidor de l'Ajuntament de Mollet del Vallès (1987-2003)

La mano amiga

Hace muchos años nos dimos cuenta de que la mano amiga de ese pueblo de España, han brindado solidaridad muy significativa para las familias más pobres de este municipio; hemos conocido el apoyo a la municipalidad Alcaldía, CODER, y la misma UNAG.

Con éstos organismos e instituciones hemos coordinado acciones para que esta ayuda sea manejada y bien aprovechada en familias y sectores pobres.

Hemos conocido el apoyo que se ha brindado a los niños, independientemente del color político o social a que estos pertenezcan, han buscado la mejor alternativa para que las familias que cuentan con bajos recursos, obtengas su humilde vivienda.

Cuando nosotros visitamos las comunidades, encontramos que hay pocas pilas, baños, bombas y hasta sistemas por gravedad, es algo impresionante para nosotros como organización UNAG.

En cuanto a lo recreativo, sabemos que obtuvimos un estudio municipal que cuenta con palcos y enmallados, generalmente con lo mejor que tienen y cuentan los jóvenes para divertirse. Este proyecto se realizó cuando estaba el concejal en la alcaldía. La coordinación ha sido muy buena para conocer la solidaridad que este pueblo amigo de Mollet ha brindado a nuestro municipio.

46

Conocemos como ustedes se desvelan para mandarnos recursos de ese país hermano. Por eso, estos recursos tienen que ser bien utilizados.

Últimamente, nosotros como UNAG, Caritas, Garmendia Jiron, hemos hecho algunos proyectos con el fin de apoyar a familias campesinas que necesitan algunas necesidades como es el vital líquido, agua (pozos). Así mismo, completar con sistemas agroforestales para la siembra de injertos y hortalizas.

Siempre esperando de esa mano amiga.

Cristino Macareño
Unión Nacional de Agricultores i Ganaderos (UNAG)

Cinco Pinos és Mollet

“Cinco Pinos es Mollet, pueden visitarnos cuando quieran”. Aquest era el missatge de Henry Maradiaga dirigit al poble de Mollet gravat en una cinta de vídeo a l'aeroport de Managua l'agost de 1989. Les dotze persones que havíem viatjat a Nicaragua per conèixer de primera mà el Poble Germà, la revolució sandinista i el final d'una guerra estàvem compromeses a enriquir el procés d'agermanament. Calia explicar la nostra experiència i donar a conèixer aquell poble carregat d'esperances a la gent de Mollet, volíem un agermanament viu, arrelat al teixit social.

Els primers passos foren l'edició d'un vídeo i la publicació del llibre *Cinco Pinos, Poble Germà, diari d'un viatge a Nicaragua* on recollíem les impressions d'aquell primer viatge i projectàvem el desig d'incloure aquell poble nicaragüenc en la vida quotidiana de Mollet. Més tard vàrem constituir l'Associació *Cinco Pinos, Poble Germà* amb el propòsit d'obrir a més gent l'antic comitè d'agermanament. El treball dels primers anys va ser molt intens aquí i allà, amb canvis polítics importants a la nostra estimada Nicaragua. De tot aquell període en destacaria les converses, les cartes i els debats que teníem amb Henry, Filemón, Chantal, la gent de CODER i Gennevilliers que ens portaren a compartir els criteris i els termes de la nostra relació solidària: els actors protagonistes del desenvolupament de Cinco Pinos havien de ser els propis habitants, les comunitats i els col·lectius organitzats havien d'estudiar, proposar i decidir els projectes socials o econòmics que milloressin les seves condicions de vida; el nostre paper havia de ser el de col·laborar per fer-ho possible, difondre la seva realitat entre la nostra gent i treballar en altres àmbits perquè les relacions nord - sud fossin d'una altra manera.

47

Un punt d'inflexió es va produir l'any 1998 quan l'huracà Mitch va deixar un rastre de destrucció al Poble Germà. Un gran moviment de solidaritat es va estendre aviat, persones a títol individual, comitès d'empresa, centres educatius, associacions de veïns, esportives i culturals van fer aportacions econòmiques que al costat de les de l'Ajuntament i l'Associació van permetre atendre la situació d'emergència i encarar amb optimisme la reconstrucció. En aquell moment vam veure que el treball de difusió havia arribat a les persones de Mollet. La idea de l'agermanament havia arrelat i donava fruits.

En tots aquests anys, prop de cinquanta molletanes i molletans hem visitat el Poble Germà, centenars de persones s'han vinculat d'una manera o altra en l'agermanament. D'entre els col·lectius que han mantingut un suport més permanent, cal destacar la parròquia catòlica, l'escola Sant Vicenç i l'associació de veïns de Plana Lledó.

Per fer una valoració més global d'aquests quinze anys, caldria tenir en compte els canvis experimentats a nivell mundial, a nivell nicaragüenc i en les formes d'entendre l'agermanament de la gent de Mollet i Cinco Pinos. Tot plegat prou complex. Un apunt només per a la reflexió: On ens pot portar un agermanament amb múltiples interlocutors a banda i banda de l'Atlàntic?

Des de l'Associació, sempre hem cregut en el benefici mutu de la relació entre els pobles

germans. Personalment, puc manifestar que els contactes amb la gent de Cinco Pinos m'han fets moltes aportacions: una determinada visió del món i elements per millorar-lo, la sensació de sentir-me útil i actor d'un procés col·lectiu, l'oportunitat de posar a l'abast dels meus fills una realitat molt diferent a la que viuen cada dia. Tot això és molt enriquidor. Gràcies.

Jaume Noró i Camats
Associació Cinco Pinos, Poble Germà

Hermanamiento de las escuelas

Amigos de Mollet del Vallès. Barcelona. España. Reciban mi más fraterno saludo.

Me pidieron que aportara algo sobre la comunicación que existió con la escuela Arlen Siú y el colegio Federico García Lorca al que con todo placer brindo.

Se inicia el 1984, cuando un grupo de personas del municipio interesado en hacer algo por nuestro pueblo y soñar en un futuro mejor (Eddy Filemón Maradiaga, V. Chantal Gourdon, Henry Maradiaga entre otros desde diferentes lugares de trabajo...). Eddy en educación de adultos, Chantal como colaboradora de educación de adultos y Henry desde otros lugares de trabajo; comenzamos a hacer contacto con organismos nacionales y amigos de la solidaridad que visitaban nuestro pueblo guiados por hacer realidad la solidaridad internacional y mantener viva la Revolución Sandinista.

Todos estos años de trabajo, nos permitieron conocer cantidades de amigos de diferentes culturas que al igual que nosotros luchaban por ayudarnos y así conocimos amigos de organizaciones. Francia, América Latina, Comité Solidaridad para pueblos de América central y otros nacionales, Servicios Múltiples, Juan XXIII... Amigos que, decididos siempre, nos han brindado su mano como Román, Ernestina, Mollet, Juanita, Elena, Pilar... entre tantos. Amigos que se pusieron a trabajar en brigadas, en construcción de escuelas, puestos de salud, apoyo a la educación y otros proyectos sociales.

Es para el año de 1989, que gracias a la solidaridad y el esfuerzo de Chantal y Henry y la voluntad del FSLN, que brindaba la oportunidad que nuestro pueblo fuera conocido en el mundo, nacen los primeros contactos con los amigos de Mollet del Vallès.

Los primeros contactos son con Carme Pi, Avelina Carnicero, Jaume y otros. Carme, en el colegio Federico García Lorca, junto a Avelina y el director Alfonso y Jaume, en el colegio Sant Vicenç.

Este servidor, como director de la escuela Arlen Siú, Eddy Filemón, Madariaga Varela, Alba Aguilar, subdirectora y Edgar Maradiaga, subdirector.

Se hace realidad este esfuerzo con la primera visita de Henry a Mollet en mayo de 1989 y el 14 de mayo de 1989 la dirección del colegio Federico García Lorca, nos envía la carta de mantener comunicación de hermanos entre estos dos colegios. A partir de esa fecha, da apretura a una comunicación fluida entre maestros, alumnos y padres de familia en ambos pueblos.

Con la firma oficial del hermanamiento entre estos dos pueblos, se amplía la relación entre estas dos escuelas, al igual que con sindicatos de maestros y de la juventud. De esa relación sale Walter Martínez, que por varios meses viajó a Mollet.

Esta relación nos permitió ampliar conocimientos culturales entre éstos dos pueblos. Todo muy bonito, la que sirvió para hacer conciencia en nuestro pueblo que la solidaridad y el hermanamiento, no solo es fundamental para mantener unidos nuestros pueblos.

La ayuda económica en este momento, nos dio respuestas a los problemas más sentidos del colegio, al igual que ayudar a otras escuelas del municipio: compra y reparación de sillas, pintura para la escuela, construcción de nueva aula de clase entre otros.

La relación entre estos dos colegios y pueblos, creció la amistad y con el hermanamiento se multiplicó la solidaridad.

En Mollet nace un comité en 1989. En Cinco Pinos se consolida la comisión social. En Mollet se crea la Asociación del pueblo hermano 1993, en adelante. En Cinco Pinos se crea la asociación CODER.

Un saludo para Carmen Pi, Avelina Carnicero, Jaume, Ezequiel, Alfonso, Justi, Maritxu, Neus, Laura y todos los amigos del pueblo de Mollet que a lo largo de estos años nos han brindado su mano solidaria.

Luchando al lado de los más pobres. Siempre fraterno.

Eddye Filemón Maradiaga Varela

Des de la parroquia de San Caralampio, Cinco Pinos

La Parroquia de San Caralampio de la diócesis de León de Nicaragua se dedica a la evangelización con un espíritu misionero como Plan Parroquial.

En el año 1996 realizó el hermanamiento con la hermana Parroquia de San Vicenç del municipio de Mollet del Vallès, España, gracias a la ayuda del hermano Henry Maradiaga.

En el comienzo de este hermanamiento, nuestra parroquia tuvo la ayuda económica de 1.500 dólares y así pudimos dar respuesta a la animación de nuestros actos religiosos con la compra de instrumentos musicales, tales como guitarras, concertinas y un juego de campaña.

Posteriormente recibimos tres ayudas económicas divididas así: 800 dólares, 1.500 dólares y la última de 7.000 dólares. Con estas tres ayudas se realizó el cambio del rizo de ladrillo, dos cerámicas, la compra de equipos como una planta (amplificador) y guitarra electrónica, micrófonos y sus accesorios, ampliación de la casa de la sacristía. Se entregó ayuda a los delegados de cada comarca para dar respuesta a algunas necesidades en cada una de las comunidades.

Este hermanamiento no ha sido sólo económico. Hemos convivido con distintas delegaciones que nos han visitado a través del tiempo: Joaquim Brustenga, cura párroco de la parroquia de Sant Vicenç de Mollet del Vallès, una visita del equipo parroquial: padre José Baena, Ana María, Pablo, Laura, Gloria, Carlos.

También nos han visitado miembros del ayuntamiento, para conocer la problemática del municipio, y los logros de este gran hermanamiento que ha traído desarrollo y progreso a nuestro pueblo.

Padre Bismark Antonio Castro
Parroquia de San Caralampio

Agermanament de la parròquia de Sant Vicenç de Mollet amb la comunitat cristiana de Cinco Pinos (Nicaragua)

En arribar a la parròquia de Sant Vicenç, a començaments dels anys 90, vaig tenir el goig de trobar-me amb el municipi de Mollet que estava institucionalment agermanat amb Cinco Pinos de Nicaragua, per tal d'establir una ajuda mútua, de signe, però diferent. Vaig trobar-me també, amb l'Associació de Cinco Pinos, Poble Germà, integrat per un grup de persones que sentien amb força la urgència de la solidaritat amb el Tercer Món.

Crec que un dels reptes pastorals que tenen plantejats totes les comunitats cristianes és el compromís amb els pobres d'aquí i del Tercer Món. Aquest compromís és de sempre, però més encara en la societat laica com la nostra, l'europea, on el nivell de secularització és molt alt. Només la fe dels cristians i la seva vida serà intel·ligible, creïble i engrescadora, si va acompanyada d'uns signes d'amor-servei vers els pobres, exclosos i marginats de la nostra societat.

A través de les visites que va fer a Mollet el Sr. Henry Maradiaga, alcalde de Cinco Pinos, vaig connectar amb el rector de la parròquia de San Caralampio, el P. Bismark-Antonio Castro i vam establir una relació epistolar.

52

En el consell parroquial vam acordar agermanar-nos amb la parròquia de Cinco Pinos i col·laborar més estretament amb l'Associació Cinco Pinos, Poble Germà. Precisament, un dels compromisos que la parròquia de Mollet va prendre en la Missió Popular de l'any 1999 va ser "intensificar les accions de fraternitat amb la comunitat cristiana de Cinco Pinos de Nicaragua, coordinats amb l'Associació Cinco Pinos, Poble Germà, de Mollet.

La primera quinzena d'agost de l'any 1999 vaig decidir anar a Nicaragua per conèixer directament el municipi de Cinco Pinos, l'ambient, les persones i la comunitat cristiana. Em va motivar a fer-ho l'experiència positiva que per a mi va significar l'estada al Marroc amb altres companys on vàrem participar en una Jornada per conèixer millor la realitat socio-religiosa-política del país i la vida i costums dels marroquins. Ara veig els magrebins més a prop, més companys i amics. També el millor coneixement de la realitat de Nicaragua i, concretament, de Cinco Pinos, m'ha portat a estimar-los més.

En la comunitat cristiana de Mollet es va iniciar un camí d'apropament, de solidaritat amb els germans de Cinco Pinos. Darrerament, s'ha avançat molt i s'ha consolidat aquest camí de solidaritat.

Joaquim Brustenga
Rector de la parròquia de Mollet del Vallès (1991- 2002)

Últimos proyectos conjuntos

En esta ocasión quiero expresar las experiencias vividas durante los años de Hermanamiento con Cinco Pinos.

El inicio fué una relación de trabajo entre CODER y un grupo de personas que formamos parte de un proyecto de ganado financiado por esta organización en el año 1993. Fue así que fui conociendo el trabajo, funcionamiento y sus relaciones con el exterior, España, Francia principalmente.

De 1993 a 1994 fui parte de la Comisión Social cuando no contábamos con una Personería Jurídica y funcionábamos bajo la tutela de la ONG Juan XXIII con sede en la Universidad Centro Americana (UCA) Managua.

Con el desarrollo obtenido, nos vimos en la necesidad de tramitar la Personería Jurídica (1995) y logramos nuestra propia autonomía como organización. Esto permitió ser artífices de nuestras propias visiones de futuro.

De 1998 a 2001 fui nombrado por dos ocasiones presidente de la Asociación. Esto me permitió ampliar el marco de coordinación entre los hermanamientos del Ayuntamiento de Mollet del Vallès y el Comité Pueblo Hermano con Cinco Pinos.

Parte de mi experiencia fue en marzo 2001, al haber visitado en jira de trabajo Francia y Mollet del Vallès [Barcelona- España].

En todos estos años de trabajo, acompañando a la organización CODER, me tocó coordinar obras de desarrollo social y productivas, todas acompañadas por el hermanamiento. Por citar ejemplos de esta relación antes del Match: pozos comunales, viviendas, letrinas, cultura y deporte, crédito, comercialización de granos y productos agrícolas. Después del Match: ayuda alimentaria en emergencia, viviendas (asentamientos), letrinas, cultura y deporte, sistemas de agua domiciliarios, pozos comunitarios, biblioteca, puestos de salud, compra de terrenos para asentamientos.

En otro aspecto, la comunicación constante a través de los medios establecidos, hasta visitas periódicas de parte de Mollet a Cinco Pinos.

La relación de Mollet con Cinco Pinos, en todos estos años, ha servido de puente para que otros municipios hayan alcanzado hermanamiento con otros municipios vecinos a Mollet.

La amistad y confianza que hasta hoy hemos tenido de los molletenses y nuestro trabajo, han permitido tener esta viva relación.

Por último, agradecer la oportunidad de formar parte de esta historia en los 15 años de hermanamiento.

Gracias.

Anastasio Rodríguez Sánchez, Tacho
CODER

Consolidació i agermanament parroquial Sant Vicenç de Mollet-San Caralampio de Cinco Pinos (2001-2004)

Després d'uns anys de contactes a nivell de rectors de les parròquies de Sant Vicenç i de San Caralampio, Joaquim Brustenga i Bismarck Antonio Castro respectivament, es va començar una fase de consolidació de l'agermanament parroquial. La missió popular de la parròquia de Sant Vicenç de Mollet del 1999 i la vinguda del nou vicari José Baena, l'any 2000, van ajudar a obrir noves perspectives. Es va crear un primer grup de treball (Lorena Martín, Teresa Cuscó, Maria Esquirol, Glòria Garrigues, Anna Maria Mutgé, Maria Oriols, Joaquim Brustenga i José Baena) per concretar la tasca a fer, amb uns objectius ben clars i concrets: organitzar pregàries amb motiu de les festes i esdeveniments de Cinco Pinos, sensibilitzar de la problemàtica viscuda en aquelles comunitats de Nicaragua a les persones que formen part de la parròquia de Mollet, ajudar en l'aspecte econòmic, col·laborar en campanyes per Cinco Pinos i organitzar un primer camp de treball durant tot el mes de juliol del 2002. D'aquesta manera es va enviar una carta al rector de San Caralampio, Bismarck Castro, el 7 de novembre de 2001, per explicar tot el pla pastoral.

54

Per diferents motius, el grup es va anar reestructurant i agafant cos de cara a la preparació del camp de treball. Es va participar a les reunions de la coordinadora d'entitats solidàries de Mollet. Va haver-hi un representant al Consell parroquial. Es va col·laborar a la Fira d'entitats i a la quinzena de la solidaritat de Mollet. Es va establir un ritme mensual a les reunions de l'equip. Es va organitzar la primera tómbola solidària per Cinco Pinos, el 8 de juny de 2002, amb la intenció de recaptar diners pel projecte del camp de treball. Es va potenciar la celebració de la festa del patró de la parròquia de Cinco Pinos, San Caralampio, el 10 de febrer de cada any per mitjà d'una pregària oberta a tothom.

Aleshores, el grup estava format per Laura Arnau, Carles Martínez, Glòria Llobet, Pablo Amaya, Anna Maria Mutgé i José Baena. Els mateixos, més tard participarien en el primer camp de treball. Aquest projecte tenia com a objectiu principal el de conèixer les realitats i les necessitats de la parròquia de San Caralampio. I així, concretar l'ajut partint sempre d'aquestes demandes. Durant un mes, es va dedicar el temps a visitar la majoria de les comunitats i participar en moltes reunions programades pel capellà nica, Bismarck A. Castro, amb els consells parroquials, delegats de la paraula, catequistes, grups de joves i altres ministeris pastorals. I, també, amb diverses entitats com l'Ajuntament de San Juan de Cinco Pinos, la CODER (Cooperación y Desarrollo Rural), el MINSa (Ministerio Nacional de Sanidad) i el MECD (Ministerio de Educación, Cultura y Deportes). Cada membre del grup estava acollit en diferents famílies amb la intenció de viure més autènticament l'agermanament. També, el mateix equip de Mollet tenia moments de revisió de la tasca realitzada i de reflexió de tot allò viscut. I alguns dels integrants també escrivien un diari personal.

Després d'aquest primer camp de treball, el grup parroquial va decidir subvencionar els estudis universitaris d'una jove de Cinco Pinos i d'ajudar a la construcció d'una

església a El Carrizal. I, de pas, continuar organitzant actes de cara a la sensibilització i recolzament espiritual: un sopar nica (9 de novembre de 2002) i diverses pregàries per Cinco Pinos en els temps forts litúrgics (Nadal, Pasqua).

Durant l'any 2003 s'ha treballat en la mateixa línia. Sense perdre la comunicació per mitjà del correu electrònic amb la cunyada del P. Bismarck i s'han enviant fons per anar pal·liant de mica en mica les necessitats de la parròquia de San Caralampio. S'ha tingut cura de participar, amb la Laura Arnau com a representant, a les reunions de la coordinadora de les entitats solidàries de Mollet i s'ha col·laborat en els diferents actes de solidaritat del nostre municipi. Cal destacar, també, la importància d'utilitzar més els mitjans de comunicació per informar de totes les activitats relacionades amb l'agermanament parroquial, com va passar amb la tómbola solidària del 14 de juny.

El 24 de gener de 2004 es va fer un altre sopar nica que es va aprofitar per presentar el nou projecte del camp de treball d'enguany. També es va organitzar la tercera tómbola solidària (el 22 de maig) amb molta més ambició i col·laboració desinteressada de molta gent anònima: tallers infantils, actuacions musicals (grup d'animació *Sona que trona*, grup *Versus*, grup *Tolillo i la banda* i grup *Les dames de foc*), pintada solidària al carrer de Barcelona, venda de samarretes i artesanía (arracades, collarets, braçalets). Es van recollir uns 1.500 euros. Cal subratllar també l'ajut de l'Ajuntament de Mollet, l'esplai Xivarri i el MIJAC durant tot aquest procés solidari.

El segon camp de treball va ser del 8 al 28 de juliol. La brigada estava formada per Pili Bonillo, Eva Vallcorba, Laura Rodríguez, Anna Maria Mutgé i José Baena. Aquesta vegada els projectes solidaris tenien un caire més educatiu i catequístic de cara al lleure dels infants i joves del nostre Poble Germà. Es va fer un seguiment de la construcció de la capella de El Carrizal i la beca universitària i plantejàvem ajudar a una altra jove en els seus estudis.

Amb la pretensió de continuar treballant per un món més just i més humà, l'equip d'agermanament parroquial Sant Vicenç-San Caralampio, fem nostre el missatge vital d'una dita popular nicaragüenca:

*La vida es como el café:
en el nacimiento es blanco,
en la niñez es verde,
en la madurez es rojo,
en la muerte es negro.*

**Equip d'Agermanament Parroquial
Sant Vicenç de Mollet-San Caralampio de Cinco Pinos**

Quinze años de hermanamiento entre Cinco Pinos y Mollet del Vallès

Como ciudadano de éste humilde pueblo de Cinco Pinos, me permito referirme respecto a lo que ha significado una década y media de hermanamiento entre ambos pueblos.

El día 16 de mayo de 1989, se firmó el protocolo de hermanamiento entre Cinco Pinos y Mollet del Vallès, proclamando la intención de promover el intercambio cultural, social y económico; así mismo se declara la voluntad de respetar los principios de la carta de ambas ciudades con el ánimo de aumentar la comprensión, el respeto mutuo, la amistad y procurar la armonía entre los pueblos y las naciones en un mundo en paz.

Pienso que los iniciadores de este proceso y los protagonistas deben ser reconocidos y en ese sentido hay que decir, por tanto, que valió la pena que ambas ciudades se pudieran hermanar porque los frutos se ven y se sienten.

56

Si bien Cinco Pinos sigue siendo un pueblito pobre con grandes limitaciones, creo que es importante reconocer que ha crecido mucho y que eso se le debe a los diferentes gobernantes que han estado conduciendo su destino desde hace varias décadas hasta nuestros días, a su gente muy laboriosa y a la solidaridad que amigos y hermanos que se identifican con nosotros, sobresaliendo en este caso el Ayuntamiento, la Asociación Pueblo Hermano y el pueblo de Mollet, quienes han protagonizado junto a nosotros muchos cambios para bien.

No todo ha sido color de rosa, porque si no lo decimos entonces estaríamos engañándonos, pero mi peor defecto o mayor virtud es siempre sobresaltar lo bueno, creo que debemos ver la vida por el lado positivo para que lo nuevo sea cada vez mejor.

En todo este tiempo de amistad y hermandad, ha sido posible construir y reparar escuelas, apoyar la salud y el deporte, proveer a familias pobres, de vivienda; asegurar agua con mejor calidad para consumo humano, contribuir en la infraestructura social apoyando la electrificación de comunidades, el mejoramiento de caminos intermunicipales, así como a la cultura de la juventud de Cinco Pinos, eso y más tiene sus huellas en este pueblo y no ha sido limitante las posiciones políticas para que los Cinco Pineños logremos reconocerlo.

De manera personal quisiera decir que durante estos quince años, lo más sobresaliente de esto fue precisamente cuando nos vimos afectados por el huracán Mitch, en donde fue patente el sentimiento de solidaridad que recibimos de los hermanos de Mollet y esto está grabado en la memoria de Cinco Pinos.

Personalmente y en nombre del gobierno que actualmente tiene Cinco Pinos, quiero agradecer por todo lo bueno que ha pasado y reiteramos que si valió, vale y seguirá valiendo la pena que Mollet y Cinco Pinos marchen juntos de la mano como se ha venido

dando. No importa la forma y los mecanismos en que se ha producido la solidaridad, lo importante es que le ha beneficiado a Cinco Pinos; solo vale reflexionar que independientemente de las personas o gobiernos que estén al frente de nuestros pueblos, lo que debe prevalecer es la voluntad, el fortalecernos, pues estoy convencido que la historia escribirá para el bien de nuestras generaciones futuras.

Jimmy Lainez Mondragón
Alcalde municipal de Cinco Pinos (2001-2004)

AMUNORCHI. Quan Cinco Pinos fa comarca

A finals d'octubre de 1998, una gran catàstrofe va assolir diversos països d'Amèrica Central, l'huracà Mitch. Milers de persones mortes i desaparegudes; pobles, cases, equipaments de tota mena, conreus, plantacions, bestiar, destruïts. Milions de persones han de tornar a refer, partint quasi de zero, la seva vida de lluita sobrehumana per intentar anar més enllà de la supervivència i poder trobar un espai de plena dignitat i realització humana i social a la seva terra.

San Juan de Cinco Pinos, el nostre poble germà nicaragüenc, el nostre barri americà, es troba enmig de l'huracà i rep brutalment el seus efectes.

La mobilització ciutadana a Mollet va ser enorme, desconeguda, emocionant. Però més pobles del Vallès Oriental, sensibles al dolor, busquen, necessiten trobar un referent americà per poder solidaritzar-s'hi, un camí per a la seva solidaritat amb els afectats pel Mitch.

Aquí neix, per primera vegada a la nostra comara, un treball supramunicipal per a la solidaritat. Els pobles del Vallès Oriental, coneixedors del nostre agermanament amb Cinco Pinos, coneixedors del desplegament solidari a causa de les destrosses de l'huracà Mitch, s'interessen immediatament per la situació de Cinco Pinos, per les seves possibilitats de col·laborar, i comencen a enviar-nos les seves mostres de solidaritat tant des del vessant humà, com material i econòmic.

58

És així com Cinco Pinos rep una extraordinària ajuda per tal de poder sortir de l'infern que comporta el pas destructor d'un huracà tropical.

Però, és també així com neix una reflexió solidària i política que ens ha portat a l'actual situació d'agermanaments i de relacions solidàries entre poblacions del *departamento* Chinandega –“província” nicaragüenca on està Cinco Pinos- i la nostra comarca administrativa del Vallès Oriental.

Quina reflexió? Una de ben senzilla però transcendent: si el mal ha estat fet de manera similar a totes les poblacions de l'entorn de Cinco Pinos, què podríem fer per ajudar les altres?

Efectivament, els pobles muntanyencs del nord del departament de Chinandega són molt iguals. San Francisco del Norte, Santo Tomás del Norte, San Pedro del Norte i San Juan de Cinco Pinos tenen unes característiques orogràfiques, climàtiques, de producció, de comunicacions, d'equipaments sanitaris i culturals, de dèficits, d'història, etc. que les converteix, veritablement, en una comarca amb circumstàncies quasi idèntiques.

Per això, els efectes del Mitch van ser molt similars. Per això, les necessitats, tant les d'abans com les de després del Mitch, també.

Els municipis del Norte de Chinandega es poden subdividir en dos grups per les seves

característiques geogràfiques:

- I- Els municipis de muntanya, San Juan de Cinco Pinos, San Francisco de Cuajiniquilapa, Santo Tomás del Nance i San Pedro de Potrero Grande, amb dificultats en les vies de comunicació, amb rius i pistes forestals vulnerables a les condicions meteorològiques, situació que els dificulta l'accés als serveis i centres de decisió de país; Managua està situada a 240 quilòmetres i més de sis hores de viatge.
- II- Els municipis de la plana, Somotillo i Villanueva, amb millors comunicacions i transports.

Cinc dels sis municipis fan frontera al nord i a l'est amb la República d'Hondures, al sud amb el municipi capital Chinandega, a l'est amb San Juan de Limay, San José de Achuapa i El Sauce.

La població d'aquests sis municipis és de 87.500 habitants, en una extensió de 2.198 quilòmetres quadrats, amb una densitat de població de 41 habitant per quilòmetre quadrat, amb un 20% de la població en la zona urbana i un 80% en la part rural. La piràmide de la població és molt jove amb el 50% de la població amb menys de 15 anys i un 49,2% d'homes i un 50,8% de dones.

Durant els darrers anys, l'empobriment del país ha agreujat especialment la zona nord de Chinandega, que ha estat considerada per les autoritats com la més perjudicada i empobrida de la regió, molt afectada per la situació econòmica i social, i, també pels fenòmens naturals de El Niño (sequera) i l'huracà Mitch.

El model cultural d'aquesta zona és patriarcal, visible a nivell individual, familiar, social i institucional, on la dona és, en la pràctica, ciutadana de segona. La desestructuració familiar és important i hi ha moltes famílies monoparentals femenines. Un nombre important de nens i de nenes pateixen, conjuntament amb les seves mares, situacions de violència domèstica, motivades per raons sociològiques i culturals. Aquesta situació ofereix unes limitades perspectives a les dones, la qual cosa provoca una baixa autoestima.

Aquestes circumstàncies i aquelles reflexions solidàries i polítiques van portar-nos a organitzar unes trobades municipalistes amb participació dels ajuntaments del Norte de Chinandega i vallesans per tal de concretar les nostres línies de treball. Van ser les I Jornades de cooperació Norte de Chinandega-Vallès Oriental fetes del 19 al 24 d'octubre de 2002 a Mollet, Parets, Granollers i Martorelles.

En aquestes jornades, tots els alcaldes i totes les alcaldesses van manifestar el seu interès i prioritat per un projecte supramunicipal de cooperació al desenvolupament. A proposta dels alcaldes nicaragüencs es va acordar participar en la creació del Sistema Cadastral (SISCAT), de suport a la implantació de les Oficines cadastrals municipals al nord de Chinandega; és a dir de crear les oficines cadastrals de San Juan de Cinco Pinos, San Pedro de Potrero Grande, Santo Tomás del Nance, San Francisco de Cuajiniquilapa i Somotillo. Aquestes oficines necessiten elements tècnics de treball i el personal necessari per al desenvolupament del Sistema Cadastral que delimita la

propietat de les terres i permeti l'augment de recursos municipals a través del cobrament de taxes en funció de les propietats de les zones de conreu, bosc i residència. Aquest projecte hauria d'enfortir el treball de la municipalitat a través d'ampliar els fons del pressupost i donarà l'oportunitat d'oferir més i millors serveis als seus ciutadans, ara dificultat per la manca de fonts de finançament.

La participació directa en el programa SISCAT de l'Ajuntament de Mollet del Vallès, l'Ajuntament de Martorelles, l'Ajuntament de Parets del Vallès, l'Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles, l'Ajuntament de Canovelles, l'Ajuntament de l'Ametlla del Vallès, l'Ajuntament de Lliçà d'Amunt, l'Ajuntament de Montornès el Vallès, del Consell comarcal del Vallès Oriental i molt especialment de la Diputació de Barcelona, expressen la voluntat comarcal de treball conjunt en aquests programes de solidaritat i de cooperació al desenvolupament i, en la mesura del possible, la garantia fraternal de compromís amb una regió del planeta amb la qual ja, inqüestionablement, ens sentim plenament implicats.

De les reflexions de les Jornades es van concloure aquests camins de col·laboració:

1. Enfortiment democràtic i dels serveis municipals a través de l'estructuració d'una font estable i permanent de recursos a les alcaldies, mitjançant la regulació del cadastre de propietats (programa SISCAT), per a una millor qualitat i quantitat de serveis municipals a la seva població.
2. Col·laboració en la creació d'AMUNORCHI (Asociación de Municipios de Chinandega Norte)
3. Agermanament d'altres municipis del Vallès Oriental amb pobles del Norte de Chinandega. Actualment els agermanaments són: Mollet del Vallès amb San Juan de Cinco Pinos, Sant Fost de Campsentelles amb Somotillo, Parets del Vallès amb San Francisco de Cuajiniquilapa, i Montornès del Vallès amb Villanueva. Mentrestant, San Pedro de Potrero Grande està en una situació de treball solidari amb Martorelles, i diferents ajuntaments de la comarca ho fan amb Santo Tomás del Nance.

Des de Cinco Pinos, des de Mollet hem obert les portes de la solidaritat més àmplia; des de Cinco Pinos, des de Mollet hem pogut viure que la solidaritat no té fronteres municipals; des de Cinco Pinos, des de Mollet hem pogut sentir ben a prop la solidaritat dels nostres pobles veïns, dels nostres germans en la germanor.

Caldrà conrear-ho, caldrà donar-li perspectiva i futur. Ells i nosaltres ho necessitem per viure humanament i amb dignitat.

Oriol Fort i Marrugat
Regidor d'Acció Institucional i Drets Civils

Les necessitats. Els projectes

Les necessitats

Aigua

*Aigo, vos demanam aigo
i vós, Senyor, mos dau vent
i mos girau ses espatles
i feis com qui no mos sent.*

[cançó mallorquina. M. Mar Bonet]

A Cinco Pinos i a Mollet necessitem aigua, no sempre per a les mateixes coses.

Aigua per rentar-nos. Aigua per regar les plantes. Aigua per regar els sembrats. Aigua per refrescar-nos. Aigua per beure. Aigua per fregar plats. Aigua per cuinar. Aigua per planxar. Aigua per fregar el terra. Aigua per rentar la roba. Aigua per donar al bestiar. Aigua per netejar els carrers. Aigua per posar en un gerro amb quatre flors. Aigua per al camp de golf. Aigua per a la piscina. Aigua per al jacuzzi. Aigua per als glaçons de gel.

**Què és necessari?
Què és prescindible?**

A Mollet, fa cinquanta anys, hi havia dones que anaven a rentar la roba als safareigs públics de Can Lledó o a l'Escorxador. La majoria de la quitxalla es rentava dins d'uns cossis plens d'aigua calenta, que havien escalfat a l'estufa o a la cuina, i això només passava un cop a la setmana. Al riu Besòs hi corria aigua, hi nedaven peixos i a l'estiu ens hi banyàvem. O anàvem a menjar pa amb xocolata a la mina de Can Magre, vora el rec.

Ara, engeguem l'aixeta de la cuina i en raja un munt d'aigua. El mateix fem al lavabo i quan buidem el dipòsit del wàter. De vegades, omplim la banyera i ens hi submergim. Alguns tenen jacuzzi i segons qui, piscina a la seva torre. I a sobre, si la volem calenta, la tenim només prement un botó. No ens podem banyar al riu, perquè baixa poca aigua i contaminada. Canonades, aixetes, conductes, depuradores, pantans i embassaments. L'aigua, bé escàs, de moment ens arriba a casa sense problemes (no sabem per quant temps).

A Cinco Pinos van escassos. El 1996, catorze de cada cent cases tenia aigua corrent, mentre que seixanta-dues recollien aigua dels pous i tres, del riu. L'huracà Mitch, el 1998 va destruir molt; per exemple, ja no existeix *la quebradita*, un petit salt d'aigua on es podien banyar; per això, el 1999 es dedicaren diners a la construcció de 48 pous d'aigua potable i d'infraestructures d'aigua i el 2002 s'aprovava la construcció d'un miniaqüeducte a la comunitat de El Pavon. Al nucli urbà tenen aigua un 20% de les cases; als barris, un 30%. Les canonades son estretes i passen sovint arran del camí; és fàcil que es trenquin. La xarxa de distribució és dolenta i no arriba a tot arreu. Els que no tenen aigua van a buscar-ne a la casa veïna; cap problema. Solidaritat vol dir donar el que nosaltres tenim als que ho necessiten. Algunes cases tenen safareigs; altres renten al riu (tot i que hi ha safareigs públics que s'han d'omplir bombejant). Però l'aigua del riu baixa cada cop més contaminada... A la comunitat de La Honda estan construint banys amb lavabo, WC amb cisterna i dutxa.

- A les principals ciutats d'Europa i Amèrica del Nord, el 90% de les famílies està connectades a la xarxa d'aigua i de clavegueram.
- A Amèrica Llatina, el 75% de les famílies no disposa d'aigua a casa.
- A Nicaragua, el 91% de les persones que viuen en àrees urbanes té accés a un font d'aigua potable, però només un 59% de les persones que viuen en àrees rurals.
- El 70% de la població més pobre del món viu en zones rurals i depèn de l'agricultura.
- A la Unió Europea, el subsidi lacteri anual és de 913 \$ per vaca. Als Estats Units, cada dia es paguen 10.700.000.000 \$ en subsidis de cotó. Les vaques i el cotó reben més ajuda que les persones.

Habitatge

Cases senzilles. L'huracà Mitch, frontera entre un abans i un després. Abans, les cases eren d'adob amb teulada de teules. Ara són de formigó amb teulada de zinc. L'estructura, similar. Un petit porxo, un rectangle únic on, si volen, hi fan separacions amb cortines. Al fons, un espai per a la cuina i el pati del darrera. Un pou, una latrina, algun arbre fruiter, iuca... i potser algunes gallines. Una aixeta amb aigua, qui la té. Diferent si la casa pertany al nucli urbà o a un barri. En aquest cas, hi ha més espai per a hort i per a bestiar. No calen vidres. Així, ni es trenquen ni s'han de fregar. Com que no hi fa fred, les parets no arriben a dalt de tot i s'aireja. No hi ha pisos, és a dir, una casa sobre l'altra, perquè no hi ha problemes d'espai. Només en tenia una casa amb pis, a Los Araditos, Don Crescencio, el terratinent del poble que amb la revolució va perdre

una bona part de terres, perquè el govern les va nacionalitzar. Malgrat la pèrdua d'una part de les propietats, encara n'hi quedaven moltes. D'aquesta manera en podia repartir a les nombroses dones que tenien fills seus. Encara el recorden moltes, ara que descansa en pau, formal, dalt del seu cavall, amb un barret de cowboy...

No a tots els habitatges hi ha llum o aigua, però cada vegada són menys. De fet, fan vida al porxo o al carrer i a dins s'hi entra poc. A l'interior trobem alguns objectes com el llit, la taula per menjar, cadires, baguls o caixes on es guarden la roba i altres coses, algun armari... i para de comptar. Els objectes no fan les persones. La quantitat no és sinònim de riquesa. En un espai de quaranta metres quadrats es pot ser feliç.

Des del 1990 s'inicia un procés de reconstrucció i construcció de cases, el Plan Techo. Després de l'huracà Mitch, el 1998, s'aprova un pla de construcció de nous habitatges.

En vint anys (des del 1979 al 1999), s'han refet el 60% de les cases de Cinco Pinos.

A cada casa hi viu una mitjana de 6,23 persones (7,37 a les zones rurals i 6,12 al nucli urbà).

A Mollet, dels més de 14.000 habitatges, el 75% tenen entre dues i quatre persones.

Llum

A Cinco Pinos i a Mollet necessitem llum, energia, per a moltes coses. No sempre per a les mateixes.

Llum per veure'ns-hi. Llum per cuinar. Llum per escalfar. Llum per refrigerar. Llum per poder llegir. Llum per poder-te mirar. Llum per als fanals del carrer. Llum per al televisor. Llum per a l'ordinador. Llum per al forn. Llum per poder-te estimar. Llum per afaitar-se. Llum per al motor. Llum per depilar-se les celles. Llum per al generador. Llum per al vídeo. Llum per carregar el mòbil.

Tot necessari?

Tot prescindible?

Veure la terra des de l'espai aeri ens pot ensenyar molt de com vivim. Des d'un avió, per exemple, es contemplen ciutats a vista d'ocell. Però no totes es veuen igual. De nit, mentre que unes en prou feines es veuen, d'altres estan plenes de llum i de color. Les primeres pertanyen a països de l'Àsia, Amèrica central o del sud, o a Àfrica. Les segones, a Europa i, especialment, als Estats Units d'Amèrica i al Japó.

El 1991 Mollet ajudà Cinco Pinos en un projecte de llum pública. El 1998, després del Mitch, participà en la reactivació i ampliació del sistema elèctric en el nucli urbà. Hi ha freqüents talls de llum. Al nucli urbà, tots els habitatges tenen llum. Als barris, arriba a un 60% de cases, aproximadament.

- Un habitant dels EUA consumeix 26 vegades més d'energia que un de l'Índia.
- 5 de cada 100 habitants del món, consumeixen el 27% de tota l'energia mundial.
- Un de cada quatre habitants del planeta gasta 3 de cada 4 parts de l'energia, és a dir, el 23% de la població mundial consumeix el 74% de l'energia comercialitzada arreu del món.
- Tot el continent d'Àfrica i l'Amèrica Llatina només gasten el 7,5% del consum mundial d'energia.
- El Japó, amb un 27% d'habitants de tota Amèrica Llatina, consumeix el mateix. El mateix, també, que tot Àfrica i l'Índia plegades, que tenen 12 vegades més d'habitants.

Ensenyament

- En tot el món, 125 milions de nens i nenes no van a l'escola; 150 milions de nens i nenes l'abandonen abans d'haver aprèsa llegir i a escriure; 872 milions d'adults són analfabets.
- Els països industrialitzats representen, en conjunt, menys d'una cinquena part de la població mundial, però consumeixen quatre cinquenes parts de la despesa educativa.
- 600 milions de dones a tot el món no saben llegir ni escriure; les dones tenen un 60% més de risc d'analfabetisme que els homes. Un milió de nens i nenes de Nicaragua estan fora del sistema educatiu.
- El 83% de la població infantil de Nicaragua que va fer primària no va poder cursar preescolar. El 45% de l'alumnat de primària no acabarà els estudis i el mateix passarà amb un 25% de secundària.
- Molts països pobres destinen més fons al pagament del deute extern acumulat amb els països rics, el Fons Monetari Internacional (FMI) i el Banc Mundial (BM) que no pas a educació.
- Amb 8.000 milions de dòlars addicionals per any destinats a l'educació — una quantitat equivalent a la despesa militar mundial de quatre dies— l'objectiu de l'educació bàsica universal s'assoliria en deu anys.

El municipi de Cinco Pinos té catorze centres d'ensenyament primari (un a cada comunitat) i un d'ensenyament secundari que fa dues línies: de dilluns a divendres, i els dissabtes (sabatino). Hi ha algunes guarderies amb finançament d'institucions dels Estats Units (menjar de la quitxalla i sou de les mestres).

Salut

- Les expectatives de vida de la població nicaragüenca són de prop de 70 anys en els homes, i de 72 anys en les dones.
- A Cinco Pinos, l'any 1992, la població més gran de 60 anys representava el 4,4%. El 2002, havia pujat al 4,7%. [A Mollet és el 15%].
- La natalitat, l'any 2002 era del 3,8%. A Mollet, el 2001, era de l'1,3%.
- De cada mil nens nascuts, 38 moren abans de fer cinc anys. En el cas de les nenes, són 32. [Als Estats Units d'Amèrica, la taxa és de 9 nens i 7 nenes].

El municipi de Cinco Pinos té un centre de salut, amb serveis de medicina general (dos metges), tres infermeres i odontologia (extraccions i cures bàsiques). Hi ha tres punts més de salut en diferents barris, amb metge i infermera. Es donen els medicaments bàsics a dones embarassades i infants. La resta s'han de comprar. Les malalties més comunes són: infeccions respiratòries, dengue (causada per la picada d'un mosquit), leptopirosi (infeccions transmiseses per rates i altres animals) tuberculosi i diarrees. Per cada mil parts, hi ha 9 mares mortes i 18 nadons. La mortalitat general és de 19 per cada 1.000 habitants vius.

Els projectes

Durant aquest llarg període d'agermanament solidari de Mollet del Vallès i de San Juan de Cinco Pinos, des de l'Ajuntament de Mollet del Vallès hem participat activament en el finançament de diversos projectes de cooperació al desenvolupament i d'emergència, fonamentalment durant els mesos posteriors a l'huracà Mitch.

1988

- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Pla d'ocupació juvenil per rehabilitar dues parades de bus, reformar escoles, millorar la xarxa d'aigua i reformar parcs infantils. 2.103,54 €.
- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Construcció d'una parada de bus, condicionament de l'escola de la comunitat de El Zacatón, recondicionament del parc, instal·lació de clavegueram, construcció de vint bancs per al cinema. 3.203,39 €.

1989

- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Reassentament del programa coordinat pel Govern de Nicaragua a Villacamilo (evacuar part de les famílies de les comunitats de la Honda i El Llano) i reassentament Silvio Betancourt. 1.502,53 €.
- Viatge de l'alcalde, Henry Madariaga a Mollet entre el 9 i el 16 de maig, per signar el protocol d'agermanament. 5.174,76 €.
- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos per possibilitar l'accés d'aigua potable al nucli urbà i construcció d'un pou urbà. 3.005,06 €.

1990

- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Millores al carrer de pujada a l'alcaldia vella, i *Plan Techo* (construcció de quinze cases al *suburbano*). 1.502,53 €.
Aportació a la Coordinadora catalana de solidaritat amb Nicaragua pel Manifest per demanar la desmobilització de la Contra. 12,02 € .

1991

- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Construcció de latrines i *Plan Techo* (construcció de 20 cases de fang a les comunitats de Villacamilo i de los Araditos). 9.015,8 €.
- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Ampliació de l'enllumenat públic a l'urbà i suburbà. 1.451,23 € (Aportació econòmica d'una hora de la nòmina dels funcionaris i funcionàries de l'Ajuntament de Mollet).
- Projecte municipal. Accés a l'aigua potable de sectors del nucli urbà. 3.005,06 €.

1992

- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Compra del terreny per a l'Institut i construcció de dotze aules prefabricades de l'Institut de Secundària. 9.015,8 €.

1993

- 2.000.000 PTA (amb els projectes de l'any 1994) 12.020,94 €.

1994

- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Construcció de nou cases comunals a Las Pozas, Maderas Negras, Zanjones i *Plan Techo* (construcció de 24 cases a les comunitats de el Carrizal, el Pavón, el Urbano, el Cerro i la Honda). 12.020,2 € (pressupost de l'any 2003).
- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Dinamització cultural i esportiva (grups musicals, instrument musicals i material per a la Lliga de beisbol; forestació municipal amb 2.000 arbres fruiters; i impuls de quaranta-cinc sistemes agroforestales. 12.020,24 €.

1995

- Projectes de la Comisión de Desarrollo Rural (CODER). Millorar les cases comunals de les comunitats de El Carrizal i de El Tamarindo; producció d'horts a vint patis veïnals; autoconstrucció d'habitatges a les comunitats de El Carrizal, el Pavón, el Urbano, el Cerro i la Honda; construcció d'un garatge de vehicles per a CODER. 15.065,06 €.

1996 i 1997

- Projecte CODER. Construcció de cases als assentaments de les comunitats de los Araditos, el Cerro i el Gallo. 1.5025,30 €.
- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Compra de deu manzanas al Cerro de San Rafael, forestació del parc municipal i construcció de l'edifici de la nova alcaldia. 18.030,36 €.
- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Reparació de teulades a la comunitat las Pozas. 2.826,56 €. (Aportació econòmica d'una hora de la nòmina dels funcionaris i funcionàries de l'Ajuntament de Mollet)

1997

- Projecte CODER. Recuperació de l'ecosistema del municipi amb la restauració de la fertilitat del medi i potenciació de la producció agrícola. 6.250,53 € anuals durant el període 1997-1999.

1998

- Projecte CODER. Recuperació de l'ecosistema del municipi amb la restauració de la fertilitat del medi i potenciació de la producció agrícola. 7.355,96 € (fons invertits finalment en emergències per l'huracà Mitch.)
- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Reconstruir Cinco Pinos després de l'huracà Mich (recuperació de les xarxes d'aigua potable, escomesa de llum elèctrica i vials). 9.015,18€.
- Projecte de l'Associació Cinco Pinos, Poble Germà. Organització d'una Brigada juvenil d'activitats lúdiques i material de vídeo. 3.00,51€.
- Projecte 464 d'emergència del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament. Reconstrucció de Cinco Pinos. 3.702,23 €.

1999

- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Reconstruir Cinco Pinos després de l'huracà Mich (recuperació de les infraestructures prioritàries: obrir camins, construcció d'habitatges, emmagatzematge d'aliments, compra de medicaments i construcció de pous i de latrines, infraestructures d'aigua i latrines, obertura de camins, construcció de nous habitatges i reconstrucció de cases danyades). Increment de l'ajuda de 18.030,36 € a 25.242,51 €.

2000

- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Millora de camins de Cinco Pinos. 24.848,97 € (amb subvenció de la Diputació de Barcelona)
- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Millora de camins a Cinco Pinos. 901,52 €. Aportació extraordinària per la variació del canvi del dòlar des de l'aprovació inicial a l'inici del projecte.
- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos Reconstruir Cinco Pinos després de l'huracà Mich (construcció d'un quilòmetre de carretera per connectar a un dels camins interiors del municipi la comunitat del Jícaro) 6.777,07 €.
- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Activitats i infraestructures culturals i esportives. 1.941,65 €.

72

- Projecte municipal. Reactivació d'un pou d'aigua potable a les comunitats de Zacatón, amb la compra d'una bomba i d'un motor. 1.079,70 €.
- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Pagament del dret d'adquisició d'un habitatge per donar-lo a una família amb pocs recursos i que forma part de la llista de damnificats de l'huracà Mitch. 431,48 €.
- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Projectes elèctrics a les comunitats del Gallo, las Pozas i los Zanjones. 10.786,97 €.

2001

- Projecte CODER. Microcrèdits per a recs, 7.464,57 €.
- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Millora i ampliació d'un miniaqüeducte a la zona urbana i suburbana. 18.030,36 €.

2002

- Projecte del grup parroquial amb Cinco Pinos. Activitats de cooperació social de quatre brigadistes juvenils. 2.000 €.
- Projecte CODER. Construcció d'un sistema de captació i emmagatzematge d'aigua a la comarca de El Cerro. 10.000 €.
- Projecte de l'Associació Cinco Pinos, Poble Germà. Construcció d'un miniaqüeducte a la comunitat de El Pavón. 1.350 €.
- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Reparació de l'escola de la comunitat de Las Pozas. 10.631,66 €.
- Projecte AMUNORCHI. I Jornades de solidaritat entre el Vallès Oriental amb el Norte de Chinandega i visita de l'alcalde de Cinco Pinos Jimmy Lainez, del 17 al 27 d'octubre. 3.000 € (amb subvenció del Consell comarcal del Vallès Oriental i la Diputació de Barcelona)
- Projecte associatiu (Unión Nacional de Agricultores y Ganaderos, la Sociedad Garmendia Jiron i Caritas). Construcció de deu pous comunitaris. 9.110,70 €.

2003

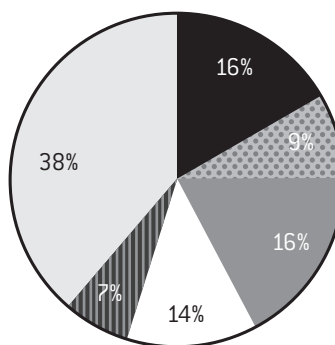
- Projecte AMUNORCHI. Sistema Cadastral (SISCAT) per a la creació d'oficines cadastrals a San Juan de Cinco Pinos, San Pedro del Norte, Santo Tomás del Norte, San Francisco del Norte i Somotillo. 5.000 €. (subvenció del Consell Comarcal i la Diputació de Barcelona i participació dels ajuntaments de Parets del Vallès, Sant Fost de Campsentelles, Montornès del Vallès, Martorelles, l'Ametlla del Vallès, Canovelles i Lliçà d'Amunt)
- Projecte CODER. Electrificació de la comunitat de la Honda. 11.000 €.
- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Reparació de l'escola María Consuelo, situada al nucli urbà. 15.000 €.
- Projecte de l'Alcaldia de Cinco Pinos. Construcció de quatre aules a l'escola de Los Araditos. 19.000 €.

2004

- Projecte AMUNORCHI. Sistema Cadastral (SISCAT) per a la creació d'oficines cadastrals a San Juan de Cinco Pinos, San Pedro del Norte, Santo Tomás del Norte, San Francisco del Norte i Somotillo. 5.000 €. (subvenció del Consell Comarcal i la Diputació de Barcelona i participació dels ajuntaments de Parets del Vallès, Sant Fost de Campsentelles, Montornès del Vallès, Martorelles, l'Ametlla del Vallès, Canovelles i Lliçà d'Amunt).
- Projecte CODER. Electrificació de la comunitat de la Honda. 12.000 €.
- Projecte de l'Associació Cinco Pinos, Poble Germà. Participació de dues artesanes cincopineñas a la Fira d'Artesans de Mollet. 2.200 €.
- Projecte de l'Associació Cinco Pinos. Realització d'un documental a Cinco Pinos amb quatre beques per a joves. 1.200 €.
- Projecte del grup parroquial amb Cinco Pinos. Impuls d'activitats de cultura del lleure per donar resposta a l'absentisme escolar, la poca utilització de la biblioteca i la manca d'activitats culturals i esportives amb quatre beques per a joves. 1.200 €.

Percentatges dels projectes per temes

■ Ensenyament	16 %
▨ Aigua	9 %
▩ Habitatge	16 %
□ Llum	14 %
▤ Sanitat	7 %
▧ Altres [infraestructures, forest, producció agrària...]	38 %
Total	100%

Bibliografia

- Grau, Elena y Ibarra, Pedro. *Una mirada sobre la red*, Icaria editorial. Donostia, setembre de 2000.
- Martí i Puig, Salvador. *La revolució enredada - Nicaragua 1977-1996*, Los libros de la Catarata, Madrid, 1997
- *Cinco Pinos, Poble Germà, diari d'un viatge a Nicaragua*, Ajuntament de Mollet del Vallès, 1990
- *Informe sobre el desenvolupament humà 2003*, Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament, ANUE, Barcelona, 2003

Les dades estadístiques han estat extretes de:

- Anuari estadístic de l'Ajuntament de Mollet del Vallès
- Arxiu de la Regidoria d'Acció Institucional i Drets Civils (Oficina de Democràcia, Pau i Solidaritat)
- Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)
- Ministerio de Educación, Cultura y Deportes, Nicaragua
- Organització Mundial de la Salut, OMS
- Organización Panamericana de la Salud, Nicaragua

*Ella está en el horizonte.
Me acerco dos pasos,
ella se aleja dos pasos.
Camino diez pasos y el horizonte
se corre diez pasos más allá.
Por mucho que yo camine,
nunca la alcanzaré.
¿Para qué sirve la utopía?
Para eso sirve: para caminar.*

Eduardo Galeano

